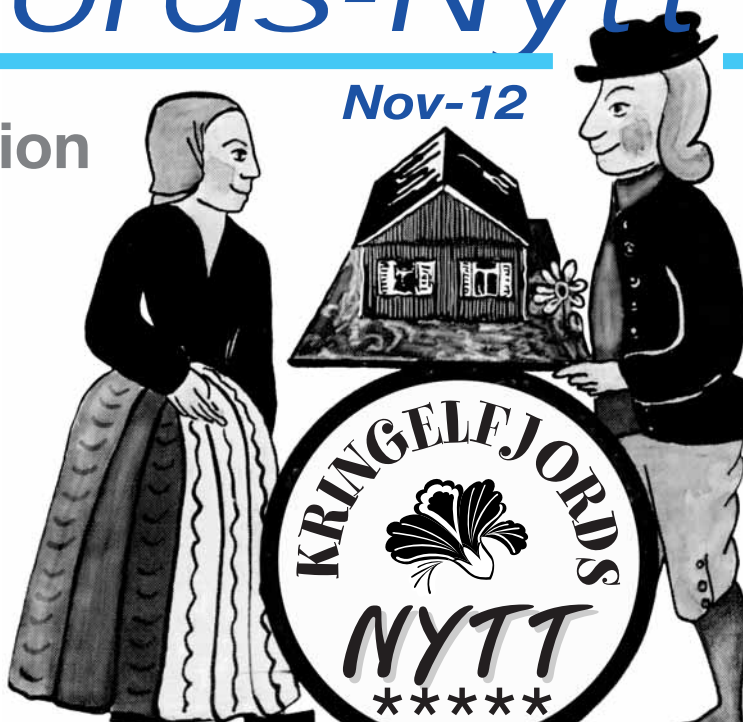

Kringelfjords-Nytt

Nov-12

Nyheter och information
för dej som bor i
Kringelfjorden
— eller gästar

SÄRNA-IDRE
GRÖVELSJÖN

26:e årgången 1986 – 2012

Utkommer 2 gånger om året • Vinter- & Sommarnummer

VÄLKOMMEN TILL
VINTERLANDET 2012/13

Valdalsbygget

Foto: H. Forsslund

www.kringelfjordens-stugby.se

Informationsblad för Kringelfjordens Samfällighetsförening: c/o Hans Forsslund • Klockvägen 4 • 135 55 Tyresö
Tel. 070-683 78 44 • E-post: hans@bergodahl.com

JONES EL AB

BYGDENS ELPROFFS

EL: Vi är Er lokala elinstallatör som utför alla slags elinstallationer vid om och tillbyggnader, installationer, reparationer, service m.m.

RADIO/TV: Försäljning, montering och service av: Parabol, TV, DVD, Video m.m.

BYGGVAROR:

Försäljning av byggvaror, virke, plåt, rännsystem och allt som hör till en fullsortiments bygghandel.

ÅTERFÖRSÄLJARE AV:

ÖPPETTIDER:

Butiken är öppen:

Måndag till fredag 07.00 -18.00

Lördagar 09.00-13.00

Telefon: 0253-203 32

Fax: 0253-204 25

JONES EL AB - Industriområdet Idre • Ljunghemsv 19 • 0253-203 32 • Bengt-Arne 070-661 69 71

Dina bästa konferenser/kickoffs har du framför dig!

- alltid spännande konferensmiljöer - "get together-program"- teambuilding

**NÄRA STOCKHOLM • GOTLAND • FJÄLLEN
UTLANDET: LISSABON • MADEIRA • SPANIEN**

www.bergodahl.se

- allt du behöver för lyckade konferenser/kickoffs

Slå mig gärna en signal på 08-20 76 74 så berättar jag
mer om vad vi kan göra för ditt företag

Hans Forsslund

Så var det dags! - På med skidorna och ut i spår- och backar igen!

Nu har det förhoppningsvis blivit ljusare tider, det tack vare att snön lyser upp utanför fönstren och man längtar ut i naturen igen för att njuta av den vita varan.

- Hjärtligt välkomna till ännu en härlig, -och som vi hoppas snörök vinter i Kringelfjorden och Särna, Idre, Grövelsjöfjällen.

Gott om snö var det i februari 2009. Bilden är från min altan.

Får vi lika mycket nederbörd i vinter som vi fått under sommaren så lär vi få snö så det räcker

SOMMAREN SOM GICK Kringelfjorden

Röjning av våra gemensamma marker och iordningställande av parkområden och skidspår har fortgått även denna sommar.

Skogsavverkningen vid stugbyn har när detta skrivs inte kommit igång och vad jag hört så lär den stå orörd, i alla fall över vintern.

Sommaren som gick kunde tyvärr inte uppfylla mina förväntningar på vandringar och fiske m.m.

Så var det säkert för många semesterfirare. Hann dock flugfiska en gång innan älvar och åar växte sig för stora. Några harrar som höll måttet blev det i alla fall.

Samma sak med abborrfisket, jag hann meta en gång innan Älvrosfjorden steg och blev så strid så sjögräset

på mina fiskställen (där "grovabborren" brukar gömma sig) låg slätkammat efter älvbotten som håret på en restaurangpianist från 50-talet. Bäcköringarna lät sig dock lurats i de strida strömmarnas bakvatten så man får väl inte klaga. - Det var bara att välja rätt klädsel för dagen och ge sig ut.

Vandringarna med övernattnin g i tält regnade också inne.

Det blev några fina dagsturer istället de dagar när solen tittade fram log mot oss. Våra cyklar som brukar rulla åtskilliga mil varje sommar stod mest och drömde "om den gamla goda tiden" efter stugvägen.

Jag hade varit förutseende och tagit med en hel bärkasse med böcker. Och ved för vad som jag hoppades skulle räcka tre år högg jag redan i fjol, så det blev många timmars härligt mys framför braskaminen där jag fick resa och vandra i fantasin istället för verkligheten.

Festveckorna i Särna och Idre blev tyvärr rätt blöta tillställningar precis som förra året. Höjdpunkten dessa veckor enligt min personliga åsikt var att Tjärnvallens dag var tillbaka efter 20 års bortovaro. Visst föll det lite regn på förmiddagen även här, men det var ett väl genomfört och inte minst sagt digert program för precis hela familjen, från minstingen till mormor- och morfar.

Jag berättar mer om Tjärnvallen och Tjärnvallens dag i sommarnumret.

Min historiska inventering av gamla bosättningar och fåbodar har fortsatt även i sommar.

Tyvärr hindrade vädret oss från att vandra till de avlägsnaste som Yttre och Övre Hågodalen. En vandring upp hit kräver en eller ett par övernattningar.

Vi besökte i stället två gamla men levande fåbodar som bara låg ett par tre kilometer från farbar väg. En av dessa låg dock långt från turiststråken och drevs nästan helt som i forna tider, medan den andra fåboden tog emot turister på ett mer aktivt sätt.

Båge gårdarna producerade dock miljövänliga produkter som ost etc. I sommarnumret kommer jag att ta dig med till gårdarna, både i nutid och dåtid. Sedan tycker jag att du skall ta med dig familjen och besöka dem även i realtid.

När vädret är "sådär" halvdant kan man alltid göra någon utflykt per bil. Vi tog bl.a. turen efter Norgevägen till Elgå. Resan började i spöregn men redan i Storsäterna när vi rastade vid fallet sken solen. Solen fortsatte att skina tills vi kom ner till Idre där vi mötte regnet igen.

Norgevägsrundan som vi skrev utförligt om i sommarnumret är en trevlig och omväxlande runda precis som **Ödemarksvägsrundan** via Lillfjäten, Klutsjön och Foskros som vi tog en mulen dag nu i september. Även här fanns mycket att se efter vägen även om ödebygdens gårdar hade gått i vinteride.

Forts. på nästa sida

SPONSORER SOM MÖJLIGÖR UTGIVNING AV KRINGELFJORDS NYTT

Vi tackar alla nedanstående företag för hjälp med att hålla hög kvalitet och intressant läsning i vår tidning:

ABRIS Sjö & Snö	- Särna
Berg & Dahl Konferens	- Stockholm
Bygg & VVS-akuten	- Särna
Coop-konsum	- Särna- Idre
Emeretssons Gräv & Entr.	- Idre
Falks Räddningskår	- Särna- Idre
Fjätersvålens skidanläggning	- Särna
Grövelsjöns Fjällstation	- Grövelsjön
Harryssons Rörservice	- Idre
Håkas Häst & Ei	- Särna
Ica Idre Bua	- Idre
Idrefjällens Sport	- Idre
Jones Elservice	- Idre
Kurvans tyg och kläder	- Idre
Shell	- Idre
Särnaffärn	- Särna
Skidoo- & Lynxhallen	- Idre
Stråkens Ei	- Idre
Walls Åkeri	- Särna

Gynna våra välvilliga sponsorer När det är dags att anlita hantverkare eller göra dina inköp, välj då gärna någon av våra sponsorer.

NYHETSKÄLLOR:

Källorna för nyhetsartiklarna i denna tidning kommer till stor del från Falu Kuriren.

(Någon från Dala Demokraten).

Artiklarna är omskrivna av upphovsmannarättsliga skäl, men själva nyhetsinnehållet är korrekt återgivet.

Vill du läsa hela tidningen i fyrfärg?

Då kan du gå in och hämta hem tidningen på hemsidan som pdf.

En trevlig vintersäsong önskar:

Hans Forsslund och Kringelfjordens Samfällighetsförening

KRINGELFJORDEN-NYTT Redaktör och ansvarig utgivare:

Materialadress:
Hans Forsslund
Kringelfjordens Samfällighetsför.
Klockvägen 4
135 55 Tyresö.
Telefon: 070-683 78 44
Fax: 08-24 33 14
E-post: hans@bergodahl.com
www.kringelfjordens-stugby.se

Forts. ödemarksvägen...

När jag i september besökte ett par av dessa vackra gamla gårdar på fjällheden efter ödemarksvägen, då var redan en del björkar nästan kala medan andra sprakade av färg. Dvärgbjörk, kråkbär och blåbärsris, starrgräs och myrvar flammade i allt det gråa.

En hel liten skog av grå torrakor stod efter vägen och strax intill steg en gråbrun nästan svart uråldrig folk-tom gård fram ur den glesa fjällskogen. Det syntes att här, som på många andra ställen har man svårt att hålla Jämna steg med förfallet de korta veckorna man vistas här. Det är ett minst sagt ett tufft jobb att hålla en gammalgård som den här i skick.

Här syns det dock att man försöker så gott man kan. Alla byggnader har fått nya plättak vilket bara det är en stor investering i både arbete och pengar för den som bara i stort sett har semestern att ta till.

Det är bara den nionde september men termometern visar endast + 1 grad. Det är helt vindstilla och en tunn rök steg sakta upp från vattendragen, -men från de gamla grå stugornas skorstenar steg ingen rök.

Det var vackert men skönheten hade ett inslag av vemod. Synen och stämningen fick mig att minnas några rader från vad jag tror är det vackraste rader som skrivits till minne av denna bygd, en bygd som en gång levde årets alla årstider.

"Ingenstans i denna bistra novemberkväll tänds något ljus i fönstret. Inga rökar stiger ur spispiporna, inga kor tuggar i de varma bäsen och inga hundar skäller mot den svarta skogen och håller den stora tystnaden borta."

Jag citerade dessa rader för några år sedan, men det är en så fantastisk stämnings- och meningsfull prosa att jag inte kan låta bli att ta med dessa rader igen som en tankfull inledning på denna vinter. En vinter där jag hoppas att stöj och lekar hörs, både inom och utomhus, och att rökarna från värmande kaminer stiger rakt upp från våra stugor.

"Nya" gamla gårdar och fåbodrar i ödemarksbygden.

Som sagt vädret hindrade oss tyvärr i sommar att besöka de mest avlägsna bosättningarna i ödemarksbygden som Hågodalen, men det blev några spännande fåbodrar/bosättningar på lite närmare håll i stället. Dessa återkommer jag till i sommarnumret.

- För nu väntar vi vinter! ... skål!

Grundagsvälen i septembersnö / Ödemarksvägen

Foto: H. Forsslund

Stugor i Fjätvallen / Ödemarksvägen

Foto: H. Forsslund

Synen och stämningen fick mig att minnas några rader från vad som jag tror är det vackraste som skrivits till minne av denna bygd - en bygd, ett landskap jag älskar...

Fjällvindens förord Eller... Ödemarksbygden väntar vinter

av Tomas Ljung - ur "Ödebygdsminnen"

Genom fjällvildmarken drar en vind. En alldeles vanlig senhöstvind, bitande kall och med en doft av ovillkorlig vinter. Den har fötts på de kala hedlanderna i norr, vuxit sig starkare i det frusna sjölandet och har stångat sig stursk mot de kullriga höjderna i söder.

Nu har den tryckt sig upp mot passen och tumlat åstad genom trånga dallöven för att till slut ohejdat bryta fram över de kala höjdryggarna. Där ett nytt land breder ut sig nedom fjällets fötter.

Från höglanderna i norr och nordväst kommer vintervinden till bygden denna november-eftermiddag. Den sveper ned genom ravinerna river loss de sista löven i den översta björkskogen och far tjutande genom blockbranternas hålror.

Ned för slutningarna och ut över det flacka myrlandet virvlar fjällvinden, föser den första höstsnön framför sig över tysta tjärnar och jagar vidare bort genom de glesa moarna.

Lo och mård trycker i sina gömslen i den suckande och knakande gammelskogen.

Ett ensamt hickande skratt dör bort i den skymmande dagen. Sedan hörs åter bara vinden i riset, i videsnären, i rotvältor och torrskator.

Ned genom den breda dalen drar fjällvädret. Hoar i de gamla knipholkarna vid stranden, risslar vasst i den oslagna starren, knirkar till i båthusets skeva dörr och frasar mot det grå timret i härbrets nordvägg.

Och där är stugan. Torrsnö prasslar mot de svarta rutorna och ett tomt eko klagar till i skorstenspipan. Gräsruygarna på tunet darrar till sedan länge döda och alabastervita. Redan när de första stjärnorna tänds har fjällvinden dragit förbi och vidare. Den har lämnat efter sig ett tunt lager av snöpuder på förstutrappen och ett övertygande löfte om mer.

Och mildtals omkring, bland moar och kölar har, den letat sig in under grundstenar och gamla timmersyllar, klämt sig genom rester av sommarlagårdar och vinterstall, blåst rakt genom glesa tak och vinda väggar, snott fram över tomma brunnar och mossiga grunder.

Den har yrt förbi ensliga lador och flottarkojor och vitmenat fåbodvallar, slättermyrvar och fångstplatser. Och den har bringat sitt bud till båtlaningar och kåtatotmer.

Men ingenstans i denna bistra novemberkväll tänds något ljus i fönstret. Inga rökar stiger ur spispiporna, inga kor tuggar i de varma bäsen och inga hundar skäller mot den svarta skogen och håller den stora tystnaden borta.

Inte en enda människa stampar av sig snön eller slamar med hinkar i skumrasket. Ingen hugger ved ingen haspar dassdörren eller ropar in katten.

I hela den milsvida fjällbygden står inte en enda människa denna kväll står och ser upp mot Karlavagnen och drar in den starka doften av vinter i näsan.

För detta är ödemarksbygden.

Tomas Ljung

NYTT FRÅN BACKE

- och anläggning

Valdalsfjällen - Grövelsjön
Foto: A. Dahlin

Grövelsjöns Fjällstation

www.svenskaturistforeningen.se/grovelsjon

Grövelsjöns fjällstation ligger 816 meter över havet på Långfjällets sluttning. Miltals med leder och spår gör området tryggt och lättillgängligt. Från restaurangens panoramafönster ser du ut över gränsfjällen mot Norge. Den säregna naturen har inneburit att flera naturreservat och nationalparker bildats både på norska och svenska sidan om gränsen. Grövelsjöns fjällstation är en av STF:s allra populäraste.

Vinterglädje i Grövelsjön

Datum: 2/2 -13 - 9/2 -13

Ljuset har kommit tillbaka på fjället. Snön ligger kall och de ca 10 milens längskidspår är välpreparerade. Bastun är varm och möjligheten för en massage- eller en spabehandling hägrar.

När det blå ljuset lägger sig över fjället står den inbjudande middagsbuffén och väntar.

Friskis & Svettis Fjällvecka

Datum: 4/2 -13 - 9/2 -13

Följ med på äventyr, skidturer och träning i vintermiljö med bekvämt boende på STF Grövelsjöns Fjällstation.

Arrangemanget sker i samarbete mellan Friskis & Svettis och Svenska Turistföreningen.

Yoga helg för nybörjare och vana

Datum: 7/2 -13 - 10/2 -13

Välkommen till en skön februarihelg i Grövelsjöfjällen! Vi varvar mjuka hathayogaövningar med lite mer kraftfulla livsyogaövningar, stilla meditation och egen tid för skidåkning eller avkoppling i underbar fjällnatur.

Familjefjällvecka i Grövelsjön

Datum: 9/2 -13 - 16/2 -13

FRJA BARN. Upplev vinterfjället när det är som bäst. Snön på fjället inbjuder till härliga turer med mycket bus. Vid fikarasterna sitter man gärna en stund extra och njuter av solen som vid den här tiden börjar att värma skönt.

Singel 55+

Datum: 2/3 -13 - 9/3 -13

År du singel eller för tillfället saknar resällskap samt dessutom är nyfiken på vinterfjället? Följ då med på några dagar i njutningens tecken. Vår grupp har egen fjällguide som tar oss ut på olika turer på fjället under veckan. Vill man någon dag åka på egen hand, kan man åka i de preparerade skidspåren i närheten av fjällstationen.

Grövelsjöfjällen runt

Datum: 9/3 -13 - 16/3 -13

Skidtur i vänliga Grövelsjöfjällen med utgångspunkt Grövelsjöns Fjällstation.

Fjällkurs de luxe -(njutvecklas) som turåkare

Datum: 9/3 -13 - 16/3 -13

Under denna vecka kommer du att utvecklas som skidåkare och även

skaffa dig användbara fjällkunskaper i kombination med fina dagsturer, goda middagar och trevligt sällskap. Kursen är ett smörgåsbord av lektioner i längdteknik, utförsteknik, fjällsäkerhet och preparering av skidor.

"Tanter på tur" - Ut & Njut

Datum: 16/3 -13 - 23/3 -13

Vid vägs ände väntar dig en genuin fjällstation med ombonad värme, god mat och trivsam samvaro.

Familjefjällvecka i Grövelsjön

Datum: 31/3 -13 - 7/4 -13

FRJA BARN. Upplev vinterfjället när det är som bäst. Snön på fjället inbjuder till härliga turer med mycket bus. Vid fikarasterna sitter man gärna en stund extra och njuter av solen som vid den här tiden börjar att värma skönt.

Vintervecka för barnbarn med mor- och farföräldrar

Datum: 7/4 -13 - 14/4 -13

Veckan sker helt på barnens villkor och anpassas efter ålder och förmåga. Det blir naturligtvis mycket lek och skoj i snö, skidåkning, pulkaåkning och de större barnen får kanske prova på telemarksväng.

Vårskidåkning i Grövelsjön

Datum: 7/4 -13 - 14/4 -13

Upplev vårvinterfjället när det är som bäst. Njut av solens varma strålar, ta till dig av alla intryck som fjället bjuder på, ljuden, dofterna och de storslagna öppna fjällvidderna.

Du kan läsa mer om varje aktivitet och temavecka på STF:s hemsida. Se adress till vänster.

Oskarstugan - Grövelsjön
Foto: A. Dahlin

Toppstugan med Ostbackarna i förgrunden

Foto: Idre Fjäll

Idre Fjäll

www.idrefjall.se

NYHETER PÅ IDRE FJÄLL

Idre Fjäll är väl så känt vid det här laget att det egentligen inte behöver någon längre presentation.

På Idre Fjäll kan du välja mellan 40 nedfarter i fyra väderstreck. Det betyder att du alltid kan vara på sol- eller läsidan och att du alltid har många backar att välja på. Och trots att systemet är stort slipper du skidåkning på transportsträckor.

Skidåkning bjuder på varierande svårighetsgrad. Skidområdet är indelat i Väst, Nord, Ost och Syd och det finns gott om stolsliftar.

Fler längdspår

Till vintern öppnas två nya längdspår. Dels ett spår för våra speciella gäster barnen. Askespåret startar på skidstadion och är cirka 1000 meter långt med utmaningar i terrängen för de allra minsta längdåkarna.

Fjället runt

Foto: Idre Fjäll

Fjället runt

Fjället runt är en nygamal nyhet som inte funnits på ett antal år men som gästerna efterfrågat och som nu är tillbaka igen. Spåret går i en mycket vacker fjällnatur genom både fjällskog och över myrar.

Längs spåret finns vindskydd och grillplats för de som vill stanna och förtära sin matsäck eller grilla korv. Fjället runt börjar precis som alla andra spår på skidstadion.

Fjället runt 9 km där sträckningen går precis som det låter, Idre Fjäll runt.

Afterski – Hat Over Hills!

Värdshuset måndag till lördag Idre Fjäll satsar nu på husbandet Hat Over Hills och flyttar afterskin till en lokal för alla; Värdshuset. Vi vill öka tillgängligheten för hela familjen. På Värdshuset finns det lekrum för barnen och möjligheten att njuta av t.ex en festis och kanelbulle i kombination med klassiskt afterski häng.

Husbandet spelar från en bred repertoar och bjuder på bland annat Creedence klassiker, härliga Ledin låtar, Gawin De Graw, Kings Of Leon, Maroon Five.

Grillafton och Magic Night på Värdshuset, onsdagar

Får vi presentera en av Sveriges bästa magiker! Mer magisk än Leif Olberius är svårt att bli, extrem fingerfärdighet och lång erfarenhet har gjort att han har kunnat turnera världen runt. Leif Olberius har turnerat i Japan, USA, genom hela Europa och uppträtt på allt från kryssningsfartyg till Stockholm horse show i Globen. Här presenterar han en föreställning för hela familjen. Trolleri när det är som bäst, riktigt rolig underhållning. Dessutom kommer Leif Olberius runt bland borden under middagen och visar sina allra minsta trolleritrick, kanske kommer han just till ert bord!

Diamond Night på Värdshuset, torsdagar

Låt oss ta er med på en resa genom musikens värld. Klädda i frack och hög hatt spelar bandet allt från Frank Sinatra via Van Morrison till Michael Bublé. Njut av mat och dryck och kvällens klassiska underhållning.

Filébuffé och Live Band på Värdshuset, fredagar

Sköna lugna versioner av gamla klassiker spelas till kvällens middag.

Barnens kväll på Värdshuset, lördagar Kvällen är barnens och föräldrarna får gärna följa med. Kvällen bjuder på allt som barnen vill äta och musik som barnen tycker om. Manboy – Erik Saade, Mora Träsk – Huvud axlar knä och tå, Havet är djupt – Lilla sjöjungfrun, Var nöjd med allt som livet ger – Vem vill inte träffa ett band utklädda till clown, pingvin, hummer, tiger, kyckling, elefant eller kanske en hund.

Askes ridtur

Sommarens succé Askes ridtur, nu i vintertappning. Ridtur för alla barn 4-7 år där turen går längs spåret som Aske brukar rida på när han är ute. Föräldrar följer med bredvid plus guide från stallet. Familjen Busbär – Nilsson Ponnyfamiljen Busbär – Nilsson fyra föl som är födda i stallet på Idre Fjäll har nu vuxit till sig och kan nu börja ridas. Ponnyridningen kommer att vara bokningsbar från säsongsstart och vi hälsar våra nya medarbetare (ponnys)välkomna in i gänget.

Vi skänker 5 kr per kuvert till barn-cancerfonden.

Piano/soft gitarrbar på PW Kök & Bar tisdag-onsdag.

(Pernilla Wiberg Hotel). En duo spelar lugn och skön musik där du tar något värmande att dricka till.

Afterski band på Restaurang Utsikten onsdag-lördag

(Topprestaurangen) Pre-Afterski på Restaurang Utsikten. Kom och få ett smakprov på vårt afterski band på vår nya topprestaurang. Följ sen med bandet ner till Afterskin på Värdshuset.

Country kväll på Farfars Hörna, tisdagar

Niss Olsson, hus-trubadur hittar tillbaka till sina rötter Countryn, från Nashville till Idre Fjäll.

Visafton på Farfars Hörna, onsdagar. Niss Olsson, hus-trubadur tar oss med genom de svenska vis skatterna Allsång på Farfars Hörna, torsdagar Niss tar av sig sin kavaj och låter er vara med. Från sånghäftet är det enkelt att sjunga med för alla i alla åldrar.

Liveband på Loftet (nattklubben) onsdag-lördag. Varje kväll med eget tema; Rock, Schlager, Nostalgi och House.

Barnteater

Under fjolåret spelades barnteater under högsäsongsveckorna, det blev en succé. Därför kommer det under kommande vintersäsong spelas barnteater varje vecka från och med vecka 3 och framåt. Barnteatern vänder sig främst till barn upp till 7 år men alla är välkomna!

Fortsatt renovering och förbättring av boendet.

Inför säsongen har Idre Fjäll renoverat boende för 6 miljoner. Gästen som besöker Idre Fjäll idag efterfrågar högre boendestandard. Samtidigt som boenderenovering görs i husen så förbättras även vissa detaljer i allt från smarta hyllor till till högre kvalitet på sängar, så att man som gäst kan vara mer utvilad inför en aktiv skiddag i backar och spår på Idre Fjäll.

Egen guidad ridtur

Stallet på Idre Fjäll erbjuder flera olika ridturer men nytt för i år är att du och dina kompisar kan lägga upp din egen tur med guide.

Även denna nyhet har provats under sommaren 2012 och eftersom efterfrågan var stor så kommer även detta att finnas under vintersäsongen.

Tur i Askespåret

Foto: Idre Fjäll

Fjätervålstoppen

Foto: Tobbe Nilsson

Fjätervålen

www.fjatervalen.se

NYHETER I FJÄTERVÅLEN

Fjätervålen erbjuder Dalarnas bästa skidåkning i riktig fjällnatur, här råder den friska fjällluften, lugnet och de vida vidderna, precis vad de flesta av oss behöver för att få ny energi under den välförtjänta vintersemester. Skidåkning i väldigt bra backar med gott om åkyta, lutning och längd, passar såväl till tävlande elit som nybörjare. Härliga naturupplevelser hör förstas också till en bra skidsemester.

Fjätervålen, för riktigt härlig skidåkning i Idre. Långa, välpreparerade pister med 317 meters fallhöjd och som håller för internationella storslalomtävlingar.

Barnfamiljer gillar lugnet och den familjära atmosfären. Alla nedfarter kommer ner till ett samlat centrum med vårdshus, värmestuga, skidskola, skidshop och barnområde. Idrepasset gäller på både Fjätervålen och Idre fjäll!

Tävlingsbacken Falken delas upp

Nu har vi jämnat till i tävlings/träningsbacken Falken så att hela bredden kan utnyttjas bättre. Snökanonanläggningen har utökats. Det är stor efterfrågan från alpina klubbar på att få träna storslalom i Fjätervålen internationellt godkända tävlingsbackar. Nu blir detta möjligt tidigare på säsong och även utan att behöva stänga av hela nedfarten för andra åkare. Så nu kommer vi att ha en avlyst del av backen för banträning och ändå låta fri åkning pågå vid sidan av. När träningsbacken inte är bokad av klubbar finns möjlighet att boka banträning med instruktör i Skidskolan! Vem har inte drömt om att få köra portar i en proffsbana? Kul och lärorikt för alla!

Vårdshuset erbjuder goda rätter à la carte på pubkvällar

Johan i Vårdshuset lovar att även i fortsättningen servera ren, röding och andra godsaker från naturen

runt omkring oss på kvällstid, men han vill även servera annat som är mera traditionell pubmat, som t ex hemmagjorda hamburgare och fish & chips så att det ska kännas enkelt att bara slinka in på en bit mat i Vårdshuset även kvällstid. Därför kommer de inte att kallas "Viltafton" längre på tisdag och torsdagskvällar, utan istället vara öppet som pubafton med à la carte servering.

Den populära Taco-buffén på onsdagskvällar när backen har kvällsöppet, ruckar man inte på. Den serveras som vanligt hela säsongen, bara man har bokat bord!

Utför allt i EL

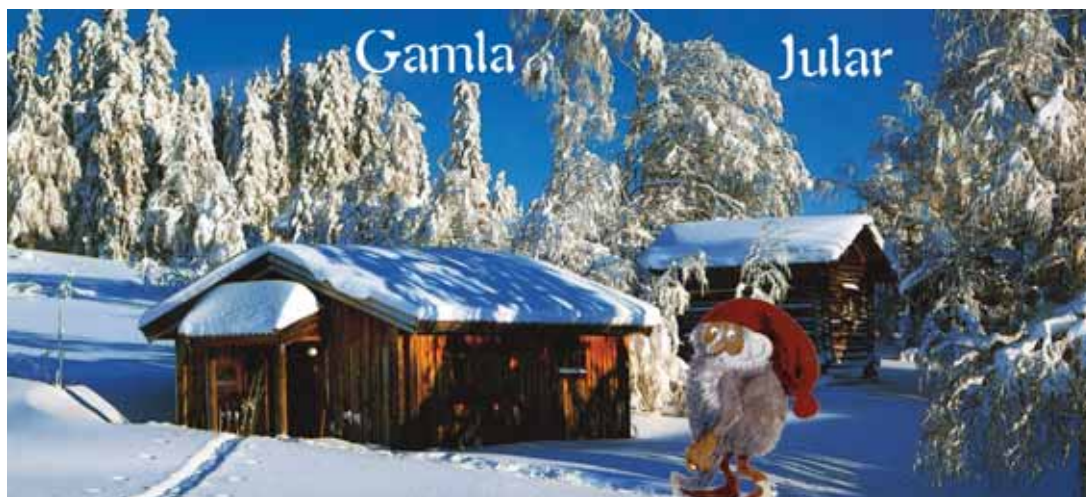
Vi säljer även
Cylinda vitvaror

Begär gärna offert/broschyrer

STRÅKENS EL AB

!! SNABB SERVICE !!

LARS-ÅKE: 070-338 15 28

Julminnen från två små byar på landet.

Dombäck i Ångermanland och Särnaheden i Dalarna. Av H. Forsslund och E. Hedlund

Bilden är ett montage av ett vykort av Hans Strand och en illustration från boken "Tomten" av Victor Rydberg

Jag har sagt det förr och jag säger det igen; – Man har blivit en del av historien!

Jag som i bland åker runt och intervjuar äldre ortsbor i det nordligaste hörnet av Dalarna om minnen och händelser långt tillbaka.

Jag upptäcker att jag blivit så gammal att det är dags att intervjua mig själv! Jag tänkte först berätta lite om min tidiga barndoms jul, sedan kommer Elon Hedlund att berätta lite om hur man firade jul på "Hea" (Särnaheden) i hans barndom.

Mitt första jul minne kommer från 50-talet och Elons från slutet av 20-talet.

Mitt första minne av vinter och jul är från Dombäck, en liten by nära kusten i Ångermanland.

Huset låg inte så långt från den stora Gideälven så det var oftast ett lägmält brus i bakgrunden.

Mina biologiska föräldrar hade flyttat från Skellefteå till Stockholm där min pappa var köpman som det hette förr då man hade butiker.

Min mamma blev sjuk och hamnade

på sjukhus och pappa hade fullt upp med sin affärsrörelse. Min äldsta syster Kerstin studerade då på sjuksköterskeskolan i Stockholm och hennes bästa kompis på skolan var Gerd Gidlund från Dombäck.

Kerstin berättade om problemet med vem som skulle ta hand om "lillen"?

Gerd berättade då att hennes föräldrar som hade två flickor inget hellre önskade sig än en liten pojke.

Forts på sid 8.

Forts. mitt första jul- och vinterminne

På så sätt hamnade jag ett antal år hos familjen Gidlund i Dombäck under 50-talet och några år in på 60-talet.

Vissa år över vintern andra bara över sommaren. Agnes och Axel (Axel som jag alltid kallade pappa och älskade över allting annat) och deras två döttrar Gerd och Gith. Gerd gick som jag berättade på sjuksköterskeskolan i Stockholm och sedan arbetade på sjukhus, var inte så ofta hemma. Gith som då var i tonåren bodde däremot hemma och fick stå ut med jag som ende pojk skämdes bort. Det mesta i huset kretsade runt lille Hans-Birger. Min vilja satt inte "långt inne i skogen" som min biologiske mor sa till mig

Jag fick uppleva många härliga äventyr här uppe. Minnen som fortfarande värmer i bröstet.

När jag sen flyttat till Stockholm för gott så drömde jag så gott som varje natt om "paradiset" i Dombäck. Många kvällar grät jag mig till sömns i min längtan till denna kärleksfulla plats, äventyret och dessa underbara människor. Min tidiga barndom var en otroligt lycklig tid!

Min fostersyster Gith tar upp vatten ur brunnen. Lille Hans och en släkting från Gideå står och tittar på. Det gamla boningshuset syns i bakgrunden. Huset tjänstgjorde som kafé i fornstora dar. Mycket spännande fanns på vinden från den tiden. Bl.a. en föregångare till flipperspelet. En stor mojang som gick utan el. Foto:

En längtan är som allting annat, den bleknar med åren. - En längtan och minnen som kommer tillbaka då vuxenlivet kan kännas svårt. En längtan som är nästan identisk med barnets längtan till sin egen sängs trygghet när det är olyckligt och känner oro.

Det finns så otroligt mycket att berätta, men nu skall det handla om vinter och jul.

Minnen kan vara bedrägliga, händelser från barndomsåren som man hört berättas om så ofta att man tror att dessa minnen är sanna.

Mina minnen från den här första vintern och julen är nog äkta. Möjligen kan händelser ha blandats ihop tidsmässigt. Jag kan föreställa mig att året var 1956.

Under 50-talet var förhållandena på gården i Dombäck mycket enkla, men detta tänkte jag aldrig på då huset alltid var fullt av kärlek, en kärlek som nog var lite väl fokuserad på "lillebror".

För er yngre läsare, och säkert många äldre för den delen som är uppväxta i storstan kan bostadstandarden tyckas nästan ofattbart låg

Inte så att huset var litet. Men vi hade inget vatten inne de första åren, utan fick hämta i en grävd brunn på gården. Vattnet hämtades upp med hjälp av en hink fäst i en lång stör. (som senare Sven, Gerd's pojkvän bytte ut mot en rulle med hink på en kedja som vedades upp och ner).

Brunnen fungerade även som kylskåp sommartid. Vi hängde mjölkkrur ner i det 4-gradiga vattnet.

Någon kruka innehöll naturligtvis mjölk men i de andra förvarades allt

Huset låg inte så långt från den stora Gideälven. Foto: H.Anderson

osymmetriska prickar på runt spisplattorna. Spisen stod där och väntade hela sommaren i ett hörn på att bli inkopplad av gårdfarihandlare Sven Östensson som även hjälpte till med lite elarbeten på gårdarna han besökte. En lite udda kombination kan man tycka. Sven dök i alla fall upp med sina väskor på sensommaren. Efter att han visat sina varor och något inhandlats, kopplades äntligen spisen in och vi klev över tröskeln till den moderna världen. Spisen följdes så småningom av indraget vatten och wc.

När man behövde på dass var det bara att ge sig ut, även om det var minus 20 grader.

Klart att som litet barn fick man väl klara av "det där" inomhus på "pjäsen" dvs. pottan. Dasset var dock ingen hemsk historia utan ganska trivsamt

känna doften från rent trä och sågsån från "sommarrvinden", överväningens oinredda del som vi bodde i om somrarna.

Vi behövde aldrig frysa då vi faktiskt hade "centralvärme" i hela huset. Termostat tror jag inte fanns på den tiden utan minusgraderna bestämde vad som pannan skulle eldas med.

Var det bara någon minusgrad var det vedeldning som gällde, blev det kallare skulle det vara kol eller kocks som vi sa, blev det extremt kallt, eller att en påfyllning skulle brinna länge så kom briketterna fram.

Briketterna var en förädlad och komprimerad form av kol och därmed dyrt och skulle därför användas enbart i nödfall. Det gick åt rätt stora utrymmen i källaren för den här hanteringen.

Gårdfarihandlare Sven Östensson
Foto: Sture Forsberg / Grundsunda
Hembygdsförening

och väl pyntat med mattor och kung-abilder. Sommartid hände det dasset även fick tjänstgöra som lekstuga.

Tvättningen skedde som det mesta annat i det stora köket. Jag har klara minnen hur jag stod i handfatet på vedlåren och blev tvättad, sedan skulle jag alltid bli kliad på ryggen innan jag bars upp på överväningen. En ritual som följdes kväll efter kväll.

Ån idag kan jag se hur den grå pärlsponten i trapp-panelen såg ut från min lite högre belägenhet och

Det var vintern 1956, Nästan hela december snöade det och det var ovanligt mycket snö redan före jul.

Snön måste varit mer än meterdjup eftersom man bara såg översta delen av vår granne Olssons staket. Det var svårt att leka för oss barn, åka kana och kälke eller bob som vi sa, var inte tal om i den djupa snön.

Forts. sid 10

Välkommen till *den vänliga butiken*

Bra råvaror till bra pris är
kockens bästa recept!

ÖPPETTIDER
MÅN - FRE
09.00 - 19.00
LÖRDAG
09.00 - 18.00
SÖNDAG & HELGDAG
12.00 - 18.00

Här hittar du

Stor sortering på LIVS & HUSGERÅD
CHARKAVDELNING med grillat
Egen UTTAGSAUTOMAT
SMÖRGÅSTÅRTOR på beställning
LOKALA VILT och GETprodukter
Eget BUTIKSBAGERI med CAFÉ
TÅRTOR på beställning
SNITTBLOMMOR & KRUKVÄXTER

Vi är ombud för

Välkomna önskar Mikael och Marie med personal
www.ica.se/idrebua Vi finns även på Facebook

IDRE BUA Tel: 0253-200 03

ICA IDRE BUA

hjälp dig även att
lyckas i köket.
Fräscha frukt, kött och
grönsaksdiskar är
en självklarhet
hos oss!

ICA
Supermarket
Idre Bua

Fort. mitt första jul- och vinterminne...

Jag minns att jag tvingade pappa Axel att gräva gångar i den meterdjupa snön, härs och tvärs som jag sedan kunde springa runt i. Jag kan än i dag känna den lite skarpa doften av kol de dagar röken steg rakt upp ur skorstenen. En doft som egentligen inte är så angenäm, men barndomens dofter förknippas ofta till positiva händelser och luktar underbart när man sedan får känna lukterna igen som vuxen.

Mina första skidor

Det fanns inte så många jämnåriga lekkamrater i byn så jag lekte mycket ensam vintertid. Den närmaste var den ett par år äldre Erik Olsson vars tomt gränsade till vår. Annars var det Handlarens dotter Aina som bodde på övervåningen av "Harrys Livs" och Yvonne Hedlund som bodde på andra sidan Gideavägen. Ibland lekte jag även med frikyrkopastorns dotter Kari som bodde i en läghet i kapellet.

En dag kom Erik skidande över staketet och frågade om vi skulle åka skidor och göra spår?

Jag hade ännu inte fått några skidor och sa; - har inte tid, i morgon kanske.

När Pappa Axel kom hem från pappersfabriken i Husum så var jag genast på honom om att jag skulle åka skidor med Erik nästa dag men inte hade några skidor. Jag fick följa med upp på vinden och leta efter skidor. Det fanns flera par att välja på men alla var egentligen för långa för en sexåring men nöden har ingen lag. Kortaste skidorna togs ner men även de var en halv gång för långa för mej.

Skidorna var uråldriga och hade som bindning en bred tågla av läder att stoppa pjäxan i. Skidbrättorna var helt raka som spjutspetsar.

Jag minns att pappa Axel kokade upp vatten som han sedan stoppade ner skidspetsarna i för att mjuka upp. Bøjde sedan upp spetsarna och satt i spänn nere i vedkällaren.

Dagen därpå satt jag på mig skidorna vars basade brätten tyvärr nästan återgått till den raka formen igen. Tog bambustavarna som räckte mig

till örönen. Jag hade egna skidor nu! Och skidade mycket stolt och glad, om dock med vissa svårigheter nu över staketet till Erik.

Erik kom ut på förstubron med sina nya fina skidor som hade riktiga spämbindingar.

Erik gapskrattade åt mig och sa att han aldrig sett en skidåkande fågelskrämma förut.

Han hänade mig med den äldres självtagna rätt mot den yngre. Min glädje och stolthet var utplånad och efterlämnade ett av barndomens djupa sår som bara läker sakta och efterlämnar ärr som finns kvar hela livet.

Vad jag minns så tog vi oss mödosamt till Kapellbacken.

En liten backe som började vid baptistförsamlingens kapell där jag för övrigt gick i söndagsskola och som ordnade julfester där man fick en godispåse. Julfesten är tyvärr ett av de få minnen jag har från den skolgången!

Skidåkning kan man väl knappast kalla det, i alla fall för min del. Jag kravlade mest hjälplöst runt i den djupa snön och hade svårt att ta mig upp. Vi flyttade sedan på ut vägen som hade mindre snö och en fin lutning.

Efter några försök tröttnade Erik på mig och min skidåkning och åkte hem.

Han satt säkert redan och drack varm choklad med vispgräddor när jag stapplande tog mig in på gården hemma igen. Jag åkte aldrig skidor med Erik något mer den vintern. Jag trampade upp egna spår och tävlade med mina fantasikompisar. Då kunde jag vara bäst, stjärnan i laget som alla hyllade!

När julen närmade sig var det dags för skyltsöndagen.

En av julens stora händelser i den lilla byn. Skyltsöndagen inföll då på första advent. Glasdörren och skyltfönstren på Harrys livs var täckta med brunt omslagspapper hela dagen.

Vid femtiden på eftermiddagen samlades nästan hela byn utanför. Harry hade satt ut högtalare på det platta taket ovanför entrén.

Så hördes; Hej tomtegubbar i högtalarna och omslagspappret för fönstren revs bort.

Åhhh!!! därinne var paradiset! Present- och nyttoartiklar för vuxenvärlden var uppställt på disken eller hängde i snören från taket. Men det ägnade vi ungar inte en blick. För på golvet stod allt vi ungar kunde drömma om: Tågbanan som gick av sig själv (bara man vred upp den med en nyckel), brand- och andra leksaksbilar, dockor, spel, en kälke och mycket mer som hör himmelen till. Jag minns att vi "paxade" för sakerna. Pax för den eller pax för den... nåä den har jag redan paxat för! Där stod vi ungar med våra snoriga näsor tryckta mot glasets som skiljde oss från himlen. Allt medan Harrys julfestmusik kom svävande ner till oss från taket.

Utbudet på Harrys livs var naturligtvis minst sagt påvert i jämförelse med dagens julskyltningar.

Här hade Olssons Mekaniska verkstad en tipp och på älvsidan om tippen växte några granar. Urvalet var säkert mycket begränsat, men jag tyckte den var fin.

Granen fick sedan stå ett dygn i vedkällaren för att vänja sig med inomhusvärmen innan den kom upp. Granen kläddes rätt sparsamt vad jag minns. Levande ljus, lite glitter, flaggor, kulörta glaskulor och kanske någon "smällkaramell". Inte som våra senare Stockholms- och Kringelfjordsgranar där man knappt såg granen för alla julgransaker".

Julklappskatten

Dagen före jul kom Gerd med sin pojkvän Sven. Sven hade även två av sina småsyster med sig.

Den här dagen blev nog minst lika stor för mig som själva julaftonen. Svens småsyster hade en julklapp med sig som jag omgående fick av

Gith med julklappskatten Tusse något år senare

Foto: Familjealbum

Det lilla Harrys Livs kunde erbjuda imponerade dock säkert minst lika mycket och troligen mer på oss än vad dagens NK-fönster gör på ungar i dag.

Julförberedelserna

Jag minns inte så mycket av dessa. Mest alla goda lukter av matlagning och nybakt bröd som spred sig i huset veckan före jul. Det prasslades med papper i smyg och man fick inte vara överallt.

Söndagen före jul fick jag följa pappa Axel ut för att välja gran.

Det gick inte att gå i skogen för all snön så vi gick efter gamla vägen ner mot älven.

dem där de stod vid ytterdörren. Julklappen var en liten svart kattunge som de döpt till Tusse.

Natten före julafton hade jag som de flesta barn svårt att sova.

Man längtade så till julaftonen. Jag minns att jag brukade tänka; - somnar jag bara så blir det morgon direkt! Dagen därpå var julafton. Men jag minns inte vad som hände på förmiddagen då jag var helt upptagen med att leka med Tusse.

Det blev dags för något så oviktigt som julmiddag. Något som bara stod i vägen för julklappsutdelningen. Vi var rätt många vid bordet i matrummet så fönstren blev alldeles immiga.

Fågelskrämma på väg till kapellbacken manne?.

Alla samlade för julklappsutdelning utom Jonte som antagligen tog bilden.
"Lillen" längst ner th: Foto: Familjealbum

Vi var nio personer vid julbordet med mej.

Pappa Axel, Agnes, mina "fostersystrar" Gith och Gerd. Gerds pojkvän Sven och Svens två Småsystrar, en släkting som hette Jonte och hans flickvän som jag tror hette Ingegerd. Sedan var även faster Nanna och farbror Albin med. (Axels bror).

Julbordet

Vi samlades vid julbordet som inte skiljde sig så jättemycket från dagens julbord. Det var väl det vanliga: Sill, sylta revbensspjäll, skinka, köttbullar, luftfisk och risgrönsgröt. Det fanns säkert fler rätter på bordet men ett barns julafton är inte så matinriktad, så Agnes i sin himmel må förlåta min glömska.

Plötsligt skulle faster Nanna gå hem och lägga i några vedpinnar i värmepannan. Under tiden skulle det julbordet dukas av och kaffekoppar ställas fram.

När det var gjort sa Agnes att vi skulle sätta oss i stora hallen som var en rest från kafétiden och vänta tills kaffet var klart. Idén med detta arrangemang var att från hallen såg vi in i det stora köket och förstudörren.

Julbocken

Plötsligt bankar det på förstudörren och en person klädd i vit färskinnspåls, tjock halsduk grå färskinnsmösa steg halvvägs igenom dörren. Det var "julbocken" som önskade god jul, slängde i sin säck på golvet.

Det sas i alla fall att det var julbocken, men jag har ett minne av att jag såg ett hemskt och skrämmande tomtepappansikte ovanför färskinnspålsen och halsduken. Det hela var över på någon minut. Strax efter kom faster Nanna tillbaka och frågade om det hänt något medan hon var hemma och la i ved i pannan?

Jag tror att det var Sven som öppnade säcken och läste namnen på julklapparna och vi fick sedan komma fram och hämta våra paket.

Det var inte så mycket julklappar. Ett par tre paket till varje person. Vi barn fick väl några extra. Det var långt ifrån det överdåd av klappar som jag senare fick i mitt Stockholms hem. Har man föräldrar och sex äldre syskon (förutom min norrländska familj) så kan ni kanske tänka er vilket berg av paket som "lillen" fick där hemma i Stockholm. Men julbocken fick jag dock aldrig se något mer.

Jag minns faktiskt inte vad jag fick i julklapp detta år. Min klapp i form av kattungen Tusse överglänste allt annat och tog det mesta av mitt intresse. Jag fick hjälp att göra en pappkula i ett snöre sedan for jag runt huset och Tusse efter.

Granen stod så ljus och grann i stugan...

Innan kaffet skulle julgranen tändas. Alla skulle titta på när de levande ljusen tändes, sedan skulle det drickas kaffe. När vi just slagit oss ner bland bull- och kakfaten hördes ett sprakande ljud från rummet där julgranen stod. Granen hade fattat eld och en fjärdedel av grannen brann friskt. Pappa Axel slet åt sig en matta och lyckades släcka elden. Granen låg nu på golvet sotig och dan.

Granen restes upp och det städades hjälpligt innan vi återgick till kaffebordet där julstämningen nu var lite dämpad. Minns inte så mycket mer från denna jul. Kom ihåg att det sas att det var sista året med levande ljus i granen.

Det hände säkert mer denna jul men det är nu en gång så med minnet, det kommer när det vill, - inte när vi vill.

Hans

JULSTÄMNING I KRINGELFJORDEN. Mina barn kommer nog att minnas jularna i Kringelfjorden med samma glädje som jag minns min bardoms jular!

Den 90-åriga Elon Hedlund berättar lite om sin barndoms Jular på Särnaheden Foto: H. Forsslund

Jag sitter som så många gånger förr över en kopp kaffe i min gamle vän Elon Hedlunds kök.

Nästa månad, (läs oktober) fyller Elon 90 år, det kan man inte tro. De klara pliriga ekorrhögenen läser tidningen utan glasögon och huvudet är klart som en fjällback. Elons enda kroppsliga bekymmer är ett ben som gör det lite svårt att gå, eller som Elon själv säger; - de gör inte så mycket, jag har i alla fall lagt skidor på hyllan.

Elon har varit skogsarbetare, älvallare, flottare, rätt duktig i skidspår och varit med i ett par SM, slagit Mora Nisse i Wasaloppet en gång mm. Jag skulle tro att Elon är en av de nu levande ortsbor som rymmer mest bygdehistoria. Dessutom en är Elon en trevlig prick att umgås med.

Den här gången dignar inte köksbordet av nybakade bullar och kakor.

Elon har tagit fram en påse nybakade kubbar som den grannfru jag nyss mött i dörren varit och lämnat. På bänken ligger en längd med blåbärsfyllning som jag inhandlat på Konsum i Särna. Det är ovanligt tyst i huset för Elons sambo Torborg, har drabbats av stroke och gått bort efter en tids sjukdom.

Det är alltid så roligt att språka med dig, säger Elon, och samtalet kommer in på julfirande.

Ett samtal som sedan övergår till skidåkning. (Skidåkningen återkommer jag till vid ett annat tillfälle). Jag tittade in på en fikastund med småprat. En fikastund som skulle visa sig vara i över fyra timmar och minst fem koppar kaffe. Forts. sid. 12

Forts. Jul på Särnaheden...

Nu låter jag Elon berätta om jultraditioner på Särnaheden.

JUL PÅ HEA

Julen var en viktig tid i min barn-dom, kanske inte på samma sätt som i dag då man fokuserar mest på mat och julklappar.

Visst hade maten och de få julklapparna som delades ut betydelse, men det viktigaste var att man fick vara tillsammans. Farsan och de lite äldre grabbarna och gubbarna kom hem från skogen och familjen samlades.

Två dar före julafton kom farsan hem med hästen och han satte igång med att ploga upp vägar och ha in ved och vatten och hjälpa morsan med vad han kunde.

Hur länge de sen var hemma berodde på hur bråttom det var i skogen. Men ett par veckors ledighet från skogen kunde det bli. Nu blev lite mer liv i stugorna och byn levde upp ett par veckor i vintermörkret.

På den tiden fanns det ingen TV, utan man umgicks och många historier berättades vid köksborden.

Vi småungar var tacksamma lyssnare som satt så tysta som möjlig för att inte märkas. Det var spännande för det sas och berättades en hel del som inte var avsett för barnaöron.

Stick- eller tjärblomma var långa tjärrika stickor man spåntade från någon törstubb. De buntades ihop i "kärvar". De brann bra och länge.

Tjärblommen lyste upp vägen till julottan i skolan.
Fotograf okänd

Vi barn tyckte naturligtvis att julen var en var en spännande tid. Å svårt att gå och lägga sig var det, speciellt kvällen före julafton, då var det svårt att somna, så där är det väl ingen skillnad mot hur det är för ungarna i dag.

Julpyntet förutom granen var mest girlanger av kräppapper som hängdes i fönstren och mycket stearinljus förstas, annars var det väl inte så mycket julpynt å sånt. Sista året i slöjden minns jag att vi gjorde nån tomte som vi tog hem.

Det roligaste på julaftonen var att äta julkväll och dela ut julklappar förstas.

Att få lyssna på någon grammofoonskiva var också roligt. På kvällen tände man ett julkväll utanför huset. Bara ett, aldrig fler. Före julmiddagen var det julklappsutdelning.

Julgranen som farsan hade med från skogen och som stått i ett hörn av rummet, drogs nu fram mitt i rummet och kläddes med kulor och julgotter, sen la man julklapparna under och tände de levande ljusen.

Vi hade aldrig någon tomte som delade ut julklapparna vad jag minns utan det var den yngste av oss barn som kunde läsa som läste på paketen, och sen fick de som var ännu yngre springa och delade ut julklapparna.

Det var en härlig julstämning minns jag.

Det var egentligen inte så mycket julklappar och nästan bara mjuka paket som kunde innehålla strumpor och nån tröja å sånt. Men det var lika spännande för det. I bland kunde det väl bli något hårt paket som nån av de äldre syskonen gjort i slöjden. När julmiddagen var över gick man och la sig för vi skulle upp tidigt på juldagsmorgon som också var en viktig dag.

På juldagens morgon skulle tjärblomma (stickblomma) tändas och sättas ut vid 4-5 tiden.

Det var de lite äldre ungdomarna som fick den sysslan. Tjärblomma hade man istället för facklor och machaller när jag var barn. Det var långa tjärrika stickor man spåntade från törstubb, dessa buntades ihop i "kärvar". De brann bra och länge.

Den här traditionen finns än i dag på Hea. Åk dit en juldagsmorgon vid sex-sjutiden skall du se.

Fast idag är det inga tjärblomma utan marschaller och stora burkar med dieselolja som brinner. När blommen var tända skulle man ut åka "julkjuts" med häst och släde. Så hästen skulle selas och släden hängas på.

När jag var riktigt liten fick jag bara sitta med i släden, men när jag vart sådär tio år då fick jag sköta allt självt, selning, sätta på julskålder, såna där bjällror du vet, sätta upp stickblomma i släden och köra fram hästen på gärn, se till att farsan och morsan satt varmt å skönt. Sen bar det av till julotta i skolan på Hea.

Prästen kom upp från Särna vid sjutiden på morgonen. De vuxna grannarna kom i sina slädar och många hade tjärblomma, och hela byn genljöd av bjällerklang.

Utänför skolan kastade man för hästarna lite hö och gick in för att höra julevangeliet. Skolans två lärarinnor satt förstas med. Skolan hade två lärare en för småskolan och en för de högre klasserna.

När julottan var över efter en timme så där åkte man sedan runt i byn och titta på blommen som brann.

De flesta som hade hästar och var i dom årena åkte sen på "julkjuts" runt i byn.

Slädfärd i mänsken. Målning av J. Bergelind

Man möttes, hejade på varann och önskade god jul. Man stannade till och gick in hos de äldsta släktingarna å språka, önska god jul och kanske få en kopp kaffe och ibland något starkare. Då fick jag kasta för hästen lite hö och stå kvar och vakta. Men egentligen behövdes ingen vakt för hästen stod alltid lugnt kvar och mumsade. Sedan bar det hem igen för frukost.

Några utav de yngre åkte väl runt till bekanta och fortsatte hela dagen. De gamla brukade samlas i nån gård språka lite och spela någon grammofoonskiva å sådär.

De här två julveckorna som gubbarna vistades hemma från skogen var inte så mycket semester som det kan låta.

Nu tog annat arbete vid, nu skulle hö och mossa köras hem från skogen och fåbodarna.

Vi hade t.ex. en fåbod vid Garsjöbäcken en och en halv mil från Hea mot Fulufjället. Det skulle köras upp väg hela vägen dit.

När vägen till fåbodarna skulle köras upp då var vi flera hästar som körde. Några som skulle till Västerbustan och Bergsvallen.

Det var ett styvt göra, inte minst för hästen för det kunde vara en meter snö och då var det ju bra om man var flera hästar som byttes. När vägen sen var framkomlig så körde man hem hö och mossa från vallarna.

Det kunde bli en tre- fyra vänder för vi hade ju myrsätter också ända bort i Västerbusta som låg två mil från Hea.

Gick det bra så kunde man hinna till Garsjöbäcken, men skulle man till Västerbustan fick man övernatta.

Men så mycket sova blev det aldrig då det oftast var rejält kallt och fåboden var så utkyld att det var rimfrost på väggarna.

Man stod och hängde runt spisen och språka till man blev så trött att man satte sig på en stol. Så inväntade man gryningen så man kunde köra tillbaka hem igen.

BILDER: Nedan julbord i Kringelfjorden. Längst Th. Röda Kvarn. Foto: H.Forslund

När all mossa och hö var hemkört skulle det köras hem ved som sedan skulle huggas upp. Så precis varenda vardag under juledigheten hade man fullt å göra.

En annandag jul jag aldrig glömmmer.

Jag minns en annandag jul då och mina brorsor Herman och Evert skulle bortanför Garsöbacken och hämta hö. Herrman var väl bara tolv, tretton år den gången. De skulle hämta hö från en vinterhässja som låg uppe vid en kalkkällback som aldrig fryser. Grabbarna rakade köra ner baken på hästen i kalkkällan och hästen tog sig inte upp. Då sprang pojkar tillbaka två mil i hästrampet till Hea.

Pojkarna berättade för farsan vad som hänt och han ringde sin bror och min kusin Per-Erik, Särna Hedlund du vet. Per-Erik satt på sig skidorna och skidade upp till Garsjöbacken medan min farbror Erik och en av hans pojkar tog deras häst upp.

Per Erik var ju känd skidåkare på den tiden så han var väl uppe på plats bara tre kvart efter farsan ringt åt en. Hästen levde och Per-Erik eldade runt hästen och kunde med hjälp av kedjorna man "björnat" höet med på någe sätt björna upp hästen, så hästen stod upp när de andra kom fram.

Särna Hedlund (Per-Erik Hedlund tog bl.a. OS-guld St. Moritz 1928. VM-guld Innsbruck 1933. Vann Vasaloppet 1926 1928. Fick SVDs guldmedalj 1928. Foto: Arkivbild

Det var ju tur i oturen att hästen gått ner sig i själva kalkkällan för den var ju lite varmare än bäcken. Hästen kom lyckligt hem men blev aldrig sig lik. Farsan blev tvungen att ta bort den året därpå. Men det var tufft för en tolv-trettonåring att springa två mil i lössnö, dessutom med oro för vad farsan skulle säga.

Julmaten

Det var kanske inte många rätter på bordet, men det var ju julstämning och högtidligt ändå. Det slaktades en gris till jul på nästan alla gårdar så julskinka fanns det och lutfisk med säs och potatis också risgrynsgröten förstås. Ibland var det torrgrädda i stället för lutfisk.

Törgäddan förbereddes på sommaren, man flakade den så den blev platt och spikade upp den på solsidan av uthuset. När den var torr så la man den i jordkällaren till vintern. Törgäddan beredes och tillagades på samma sätt som lutfisken. Fantastisk god fisk, mycket godare än när du kokar gäddan färsk, riktig festmat!

Vi hade inget speciellt julbröd utan det var det gamla vanliga. Tunnbröd, knäckebröd och någon limpa kunde det ju va förstas. Inget speciellt kaffebröd annat än pepparkakor. Det fanns väl lite hemgjord korv get messmör, getost och vanlig hemgjord ost och en riktig "smör/julgås" förstas. Ingen macka alltså utan smör som var som ett litet konstverk. Smör-gåsen gjordes med en liten trälåda med lösa sidor som kunde tas isär och sättas ihop. Varje sida utom botten hade ett vackert utskuret mönster. Man satt ihop styckena och pressade ner smör så det vart alldeles fullt, sedan tryckte man på locket, lät stå kallt en stund. Sedan plockade man isär alla trästycken och fick en vacker smörskulptur att ställa på julbordet.

Julgodis

Julgodis var det dåligt med nötter fanns väl att köpa, men det hände nästan aldrig att de kom på bordet.

"Jul-Gås" smörform. Bild Nordiska Museet

Några äpplen hände det väl att vi kunde få. Naturligtvis bakade mamma och syrran pepparkakor. De var ju så goda och jag minns att det var som att få godis.

Julens nöjen

Sedan var det juldans på annandagen för de lite äldre ungdomarna på en 16-17 år. Man tog med en grammofon och några skivor och samlades på caféet eller bageriet.

Jag vet ett år när bageriet stod tomt när bagar Lindberg hade flyttat. Då hade vi till och med en spelman som spela dragspel, han hette Bertil Spånberg, han bodde tvärs över vägen från bageriet.

Vi kunde vara 30-40 ungdomar som snodde runt i storstugan.

Kan vara svårt att idag förstå att man kunde få ihop så mycket ungdomar på Hea, men du skall tänka på att det fanns sju- åtta upp till 10 ungar i varenda familj på den tiden. Då var Särnaheden ingen liten by.

Kaféet är borta sedan länge men huset där bageriet låg finns kvar.

Det ligger snett över vägen från Särna Hedlunds gamla stuga. Ett brunt hus som det förresten står "Bagarbo" på. Här kunde man träna på vals, hambo å såna grejer innan de blev så gamla att de fick åka till Särna där det var riktig dans på Röda Kvarn.

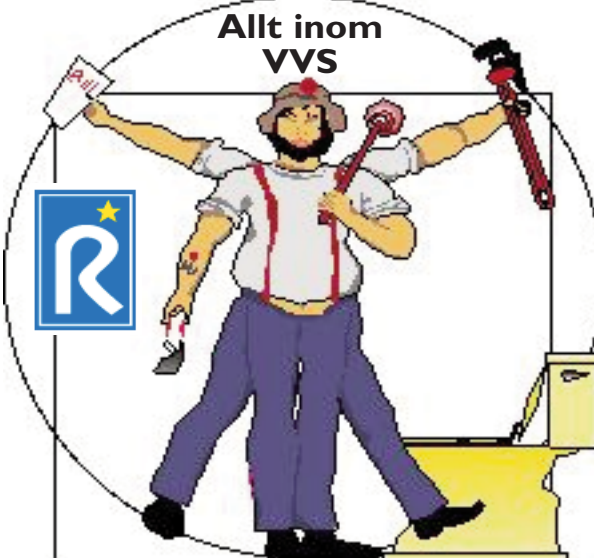

Röda Kvarn

Det var vanligt att man hade bioföreställning först, sedan flyttade man bänkarna efter väggarna och hade dans. Vi som gick i skolan klass tre till sex hade en julfest i skolan varje jul. Ettan och tvåan hade för sig själva. Vi dansade runt julgranen och vi fick lite smågodis. Vi hade med oss var sin julklapp som sedan delades ut av nån tomte, det var väl den enda tomte jag såg som barn!

/ Elon Hedlund

Harryssons Rörservice

Din närmaste fackman inom
VVS

Välutrustad servicebil

Mobil: 070-5460477
Byvägen 9 • 790 91 IDRE

glasögon. Jag talade om att de var alldeles nya och dessutom kunde påverka resultatet av mitt arbete på firman, men det hjälpte inte.

Jag föreslog då att jag kunde få låna dykutrustning över helgen och att jag naturligtvis betalade för fyllning av tuberna. Stickan tittade storögt på mig och sa, - Men Hasse du vet väl att man måste ha utbildning och dykcertifikat för att dyka med tuber.

Visst kan få låna utrustning men då med endast snorkel. Jag tar med mig grejerna så du har dem på fredag.

När fredagen kom så stuvade jag glad i hägen in grejerna som låg på kontoret i bilen. Roffe hade tagit ledigt, och av Stickan såg jag inte röken, där låg endast en lapp "är på kundbesök, åter kl. 11. Berättar då hur du skall använda grejerna.

Glasögon byttes mot cyklop...

– en djuplodande dykhistoria från Kringelfjorden & Älvrosfjorden

I fjol somras när jag kom tillbaka från en vandring till Stenåsens fäbod stötte jag ihop med en gammal vän, PO Huggute, en kille som vintertid jobbar som pistmaskinsförare i Fjätervälen.

PO stod och gjorde upp eld vid raststugan vid Stenåssjön. Av någon anledning kom vi in på dykning och PO säger - Ja dyka det lär du vara en riktig hejare på har jag hört, ha, ha! Jag förstod då att han hört talas om mitt dykäventyr i Älvrosfjorden för några år sedan. Tommy Bolic, en före detta arbetskamrat till mig brukade nämligen emellanåt underhålla sin publik med den historien hade jag hört.

En pinsam historia som jag gjort allt för att förtränga. Då det nu gått några år sedan dess och jag fått lite distans till både mig själv och händelsen så tror jag att jag klarar av att berätta historien.

Den vätliga historien

En höst för några år sedan tog jag båten som vanligt upp mot forsen i Älvrosfjorden för att fiska. Stannade till vid en av öarna för att väta en wobblers. Som vanligt fällde jag upp motorn sista biten för att slippa grundkänning och få ro hem. När jag fått en liten gädda tyckte jag att min kvot av just gädda var mer än fylld och när flugspöt inte var med så det var dags att åka hem.

Jag faller ner motorn, tar i ordentligt som jag brukar få göra då den alltid kärvar.

Vad Jag hade glömt var att jag smort motorn det sista jag gjorde på semestern.

Resultatet lät inte vänta på sig. Plask! Där for jag huvudstupa över motorn och fick skåda verkligheten ur gäddans perspektiv. Dock var bilden något oskarp. Detta berodde dock inte så mycket på föroreningar i vattent som av att jag tappat glasögonen i fallet. Solen hade gått och lagt sig i talltopparna på älvens västsida och började lysa med sin berömda frånvaro. Med andra ord omöjligt att lokalisera glasögonen!

Då glasögonen var rätt nya och dyra av märket Giorgio Armani så tog jag ut riktning till "haveriplatsen genom" att notera olika kännemärken så jag kunde komma tillbaka när det blivit ljus. Jag gjorde inte bara ett jack i aktern där jag föll i som man skulle kunna tro, utan tog riktmärken i land och på den närbelägna ön.

Nästa dag gjorde jag ett fruktlöst försök att lokalisera glasögonen från ovan.

Rodde fram och tillbaka efter den ungefärliga positionen enligt mina riktmärken. Det fungerade naturligtvis inte. Men skam den som ger sig. Jag kunde ju åka upp till Kringelfjorden nästa veckohelg igen och försöka få med mina sportdykande arbetskamrater, Stickan och Roffe. Med detta i tankarna, så såg jag ljus (om än lite disigt) på möjligheterna att bärga mina glasögon.

Väl på jobbet informerade jag mina kollegor om tragedin på Älvrosfjorden.

Tyvärr såg de inte på tragedin på samma sätt som jag. De tyckte inte att de ville offra en helg på ett par

Kurvans TYG & KLÄDER
IDRE 0253-205 04

Välkommen till vår stora butik!
Kläder och tyger i mängder!

Hos oss hittar du tyger i alla smaker • Vi syr gardiner på beställning
Kläder för dam, barn, herr • Snösmucken • garn mm.

Syrran & Jag
Kurvans

Välkommen till vår butik mitt i byn
Heminredning för alla

Lakan • dukar • ljus • lampor • mattor • handdukar • skor mm.
0253-205 03

Öppettider för båda butikerna

Måndag - Fredag	10:00 - 18:00
Lördag	10:00 - 13:00
Söndag	Stängt

Välkomna önskar personalen!

Välkommen till din konsumbutik!

Lägre priser!
Dessutom
återbäring!

KONSUM NORRA DALARNA
SÄRNA • IDRE

Det mesta av det bästa • Välkomna

Alltid aktuell - säsongsanpassade råvaror

Alltid färsk frukt och grönsaker

IDREBUTIKEN
ÄR OMBUD FÖR:

- Systembolaget •Apotek
- Lotter •Post

SÄRNA ÄR OMBUD FÖR:
Post- Reseptfria läkemedel
Bussgods- Banken nära dig.

Välkommen till butikerna
som erbjuder:
Fullservice

Vi har inte låtit snabbköpsprincipen slå fullt ut i våra moderna butiker. Här finns alltid kunnig och vänlig personal som gör sitt bästa för att ta hand om dig.

Färsk frukt och grönt

Trots de långa transporterna hit upp till fjällvärlden, har vi satt en ära i att visa upp snygga monstrar med de friskaste och härligaste frukter och grönsaker.

Kött, fisk och delikatesser

Vår väl sorterade charkdisk innehåller mycket gott att botanisera bland. Naturligtvis erbjuder vi lokala specialiteter som älg, ren och fjällröding m.m.

Inte bara livsmedel

Här hittar du det mesta för hushållet på ett och samma ställe!

Öppettider:

IDRE:

Mån - lörd 9.00-20.00
Söndag 11.00-20.00

SÄRNA:

Fr.o.m. Vecka 40, 2012 - vecka 24, 2013

Mån - tor 9.00-18.00
Fred 9.00-19.00
Lördag 9.00-17.00
Söndag 11.00-17.00

Vecka 25 - 39

Mån - fred 9.00-19.00
Lördag 9.00-17.00
Söndag 11.00-17.00

**Återbäring
upp till 5%**

Välkommen!

Forts.. Glasögon byttes...

Jag hade inte tid att vänta så jag åkte för att hämta min fru Eva för vidare transport upp till Kringelfjorden.

Efter en god natts sömn i stugan i Kringelfjorden vaknade vi till en strålande höstdag.

Eva vill plocka lingon på en av de närbelägna öarna så jag körde ut henne dit med båten innan jag åkte tillbaka till stugan för att klä om mig till "MR Diver". Jag undersökte vad jag fått med mig från Stickan. Det var ett par jätte stora simfötter (eller snorkelfötter som min fru Eva brukar säga), en dykardräkt av vintermodell i neoprengummi, (det är kallt i fjällalvar på hösten), cyklop, snorkel och massa blyvikter som jag inte fattade vad de var till för men tog med ändå.

Där stod jag nu på altanen och kände en viss spänning, eller skall vi säga oro inför uppdraget! Började med att försöka dra på mig torrdräkten. Efter tio minuters kämpande hade jag fått upp den till lären, men sen var det stopp hur jag än försökte. Stickan var betydligt smalare än vad jag är, men det borde gå ändå då neoprengummi har en viss elasticitet.

Jag ringer Stickan från mobilen och Stickan berättar lätt road för mig att – när man tar av sig en sådan här dräkt så blir den alltid snodd ut- och in. Utsidans "anti slip" beläggning gör det omöjligt att få på dräkten. Jag tackar lite generad för upplys-

ningen (hur fäsen skulle jag kunna veta att dräkten var ut- och in!)

Jag vänder dykardräkten och gör ett nytt försök.

Efter ett tags kämpande är dräkten på. "Passar som handsken" kunde man kanske säga om man med handske menar en sådan där operationshandske som skall fungera som "en andra hud".

Jag lägger övrig utrustning i skottkärran och kör ner den till båten. Lastar i prylarna och skjuter ut båten. Motorn faller ner, nu med en viss försiktighet och "Gula Faran" som mina barn döpt båten till tar mig snabbt upp till ön vid Älvros där mina glasögon vilar på älvens botten. Jag kollar mina riktmärken och slänger i ankaret. Sätter på mig cyklop, snorkel och det som Eva kallar "snorkelfötter" och hoppar i sjön. Försöker dyka ner till botten men vid varje försök ploppar jag snabbt upp igen.

En and kommer nyfiket simmande. Kanske för att se om det är någon av hennes ungar som vuxit till sig, men inte hunnit lära sig att dyka till botten.

Efter att ha konstaterat att fallet verkade omöjligt återvänder hon varifrån hon kom. Jag förstod snart att botten inte är nådd i det här uppdraget så jag försöker jag klättra upp i båten. Något som också skulle visa sig omöjligt, i alla fall med "snorkelfötterna".

Här någonstans simmar en glad lax med med ett par glasögon från Giorgio Armani

Efter att ha tagit av mig dessa jättefenor så lyckades jag rätt tröttkörd komma upp i båten till slut. Jag förstår att de tjocka och luftfyllda neoprenmaterialet i torrdräkten kommer att göra det omöjligt att komma ner till botten. Jag får syn på bältet med blytyngderna och förstår direkt vad det skall vara till. Sätter på mig bältet och hoppar i igen. Det fungerar, - jag sjunker som en sten till botten.

Tyvärr kan jag inte ta mig upp till ytan igen.

Får lite panik, men jag vet att det är rätt grunt så jag lyckas med lite besvär resa mig. Tyvärr ligger vattenytan någon decimeter över snorkeln. Börjar gå mot ön och får strax

snorkeln ovanför ytan och kan andas ut. Vilar en stund i det läget och försöker andas så lugnt som möjligt för att lugna hjärta och hjärna från chocken och förstå vad som hänt. Plötsligt går det upp för mig, naturligtvis var det så att man använder olika mycket vikter beroende på hur djupt och var man dyker.

För att få med alla vikter sitter de i sina fack på bältet under transport och förvaring. Sedan använder man kanske ett par stycken för den typ av ytdykning som det här rör sig om, inte alla vikter!

Efter att tagit mig upp på gruset vid ön plockar jag bort alla vikter utom två och försöker gå ut i vattnet igen.

Välkomna till Grövelsjöns Fjällstation

Svenska Turistföreningens sydligaste fjällstation.

Här blandas gamla traditioner och gemytlig miljö med nya fräscha grepp.

Här slutar bilvägen och fjällederna tar vid. Fjällstationen är ett givet utflyktsmål för dig som besöker Grövelsjön.

RESTAURANG OCH CAFÉ

Vår restaurang med Slow Food inriktning har en mäktig utsikt över de norska fjällen.

Ät buffé, à la carte eller ta en fikapaus med kaffe och ekologiska våfflor.

SPA

Unna Er en lugn stund med en av våra sköna behandlingar. - Må gott och ladda nya krafter!

BUTIK

Välsorterat sortiment av friluftskläder och utrustning. Allt vad du behöver för fjällturen. Livsmedel, tidningar, hantverk och souvenirer.

UTHYRNING

Välsorterad uthyrning av friluftsutrustning till vettiga priser. Här finns allt som behövs för fjällveckan.

GUIDADE TURER - TEMAVECKOR

Hela vintersäsongen anordnas turer med färdledare och olika temaveckor. Ring eller besök vår hemsida för information.

www.svenskaturistforeningen.se/grovelsjon

GRÖVELSJÖN

GRÖVELSJÖNS FJÄLLSTATION

Grövelsjöns Fjällstation information och bokningstelefon: 0253-59 68 80

Ett par vikter hade räckt! (Mina vikter satt i ett bälte och inte i en väst som här)

Då protesterar de långa "snorkelfötterna".

De fastnar och jag ramlar omkull. Jag upptäcker då att om jag vänder mig om och går baklänges så tar jag mig hjälpligt fram till vattnet igen. När jag kommit ut så jag kan lägga mig ner och simma, då märker jag att flytkraften nu är mer balanserad. Med utgångspunkt från båten börjar jag nu simma runt och leta efter mina tappade glasögon. Sikten är bra nedåt, men så fort man tittar framåt eller bakåt försvinner sikten efter några meter. Lite förvånande då vattnet ser alldeles klart ut uppifrån. Upptäcker att vattnet strömmar, om än inte så mycket, men så mycket att jag förstod att ett par lätta glasögon inte hittas där man tappat dem.

Jag tittar upp ur vattnet och ser andmamman ganska nära igen. Var det inbillning eller... jag tyckte precis att hon nickade förnöjt åt mina nya färdigheter. Bestämmer mig nu för att någon närsynt storlax kan få ta hand om briljorna så den hittar till min Rapala.

Tar mig upp i båten, tar av mig cyklop, snorkel och snorkelfötter och åker hem till stugan.

Här kunde en god historia vara slut, men icke så Nicke! Jag bestämmer mig för att jag skall ta av mig torrdräkten och sätta på mig andra kläder och skor innan jag plockar upp Eva ur lingonriset på ön. Väl på altan försöker jag få av mig dräkten. Får ner den över axlarna och ner över överarmarna, men där var det stopp.

Där stod jag nu som en pingvin med armarna hårt pressade och låsta efter kroppen. Eva är på ön och ingen av mina närmaste grannar är hemma. Vad skall jag göra? Jag kan ju inte gå runt och leta folk i alla stugor i min förlägna situation. Då om inte tidigare kommer man att bli kallad för byfåne. "Nöden är uppfinningarnas moder" heter det. Då jag inte har någon annan, så slår jag själv ihop mitt kloka huvud. (Jag förstår vad du läsare tänker, "det där huvudet har slagit ihop för länge sedan, annars skulle detta inte kunna hända").

Jag får som jag tycker, en snilleblxt.

Jag kan ju röra händerna så om jag tar piassavakvasten, hänger borsten uppe på stegen som står mot väggen, lirkar in skaftet vid ena axel, går upp på stegen tills borsten når taket och sedan skjuter på så kan det gå. Sagt och gjort. Jag får in skaftet och klätt-

rar vingligt några pinnar upp på stegen, borsten når taket och jag trycker på allt vad jag vågar och plötsligt ger dräkten med sig och far ner över magen, jag vinglar till, stegen åker undan och jag ramlar in i fönstret på dörren. Två av treglasfönstrets rutor går sönder och jag faller förvånad ner på altanen. Slår mig konstigt nog inte! Men när jag reser mig känner jag att det tynger på ryggen. Vrider på huvudet så mycket jag kan och ser att det sitter glasbitar instuckna i dräkten.

Det här är inte sant! tänker jag och fantasin för tankarna till en urtidsödda.

Jag lyckas kravla ur dykardräkten, tittar på skadorna och inser att detta kommer att bli svårt att förklara. Sätter på mig kläder och skor, håller upp en stor whisky och städar upp samtidigt som jag försöker komma på vad jag skall säga till Eva.

Tar sedan båten ut till ön och hämtar Eva som sitter som ett askmoln på stranden med två hinkar fulla med lingon. Dags och komma nu? jag har suttit här och väntat i en och en halv timme och inget fika hade jag med mig, säger Eva surt. - Oj vad duktig du varit säger jag, så mycket lingon, försöker jag släta över med. Vad har du varit, du luktar whisky? Har du bara suttit på altanen och latat dig hela tiden medan jag slitit i lingonskogen?! Jag orkade inte svara utan drog i startsnöret och skrek, jag hör inte vad du säger, motorn låter så.

Väl hemma i stugan försökte jag vid fiket förklara varför jag inte hittade glasögonen och varför glasrutan i dörren var trasig.

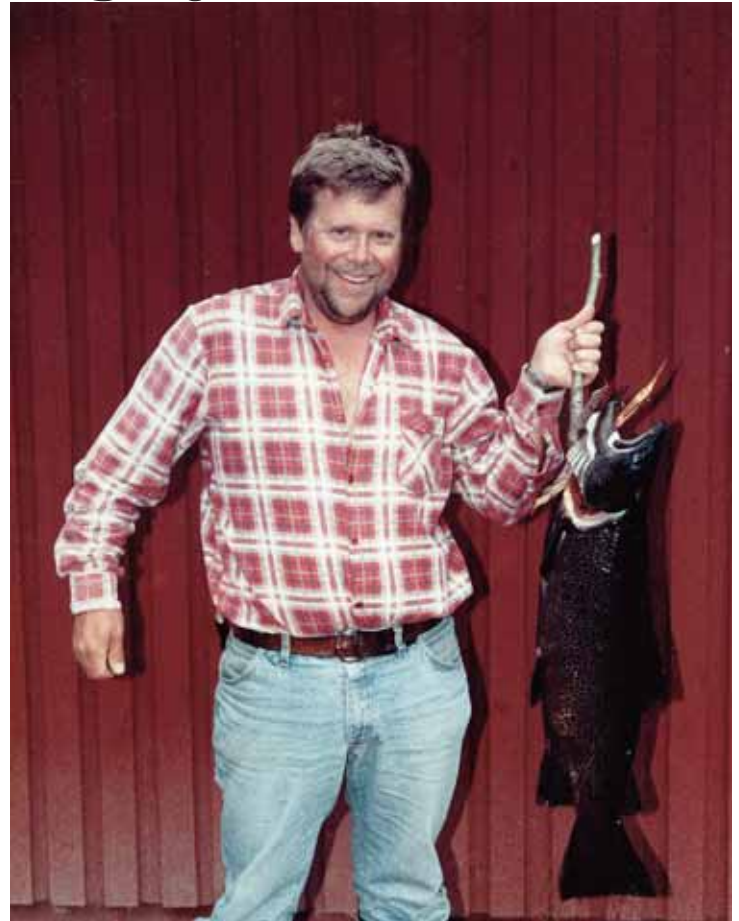
Jag kan väl säga att jag utelämnade en del av historien, men det jag berättade räckte till ett: Hans, jag tror du är galen!

Efter tre-fyra veckors väntan med mina dåliga förförda glasögon fick jag mina nya glasögon. Dessa hängde alltid i "senilsnören" sen dess, - eller som min Eva sa "du borde nog också hängas i senilsnören".

Det var föresten länge sedan jag fick en stor lax i Älvrosfjorden.

Egentligen har jag bara fått en, - men den var stor!!! 6,1 kilo närmare bestämt. Året var 1991. Det var en färgglad hanne och jag sa till Seved Ebers från Särnaheden som var med i båten, - Tänk på så många fina småöringar han få, - Vi släpper i den igen. Seved som då var områdets stugvärd, tillsyningsman och alltiallo blev alldeles ifrån sig och skrek, - Tok! de ä ingen som tjömmer å troet, - Jag klubbar han, sen så åker vi till ICA-Nygårds i Särna och väger in han, - för de här är den största laxöring jag sit! Och så blev det den gången.

Jag kan tillägga att laxöringen som vi drog upp renderade ett silvermärke och diplom från ABU-Svängsta, 2000 kr från Dala Demokratien (tror jag att det var) samt ett flugfiske set från någon fiskeklubb eller förening. Jag minns inte eftersom det var

Två glada laxar. (den ena väger bara 6,1 kg. (Den till höger)

Seved som skickade in anmälningarna. Skulle själv aldrig komma på tanken, men när priserna väl trillade in så gjorde det inte så ont, och flugspöet gör tjänst än idag om även med lagad topp.

VI UTFÖR ALLA FÖREKOMMANDE JOBB INOM VVS!

MINDRE BYGG JOBB SÅ SOM REPARATIONER OCH VATTENSKADOR

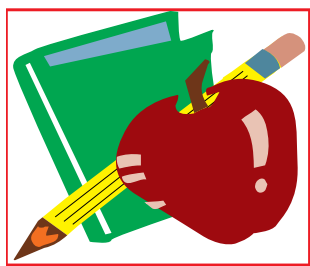
GLASMÄSTERI/VVS BUTIK

Även entreprenad med minigrävare (5ton). Byter allt inom glas ex: Bilrutor, isolerglas, stenskottsreparationer, planglas (kittning) vanliga fönster

Välkommen att kontakta oss
Hattis och Tobbe

Bygg&Vvs Akuten • Särnavägen 142 • 790 90 Särna
byggovvsakuten@gmail.com

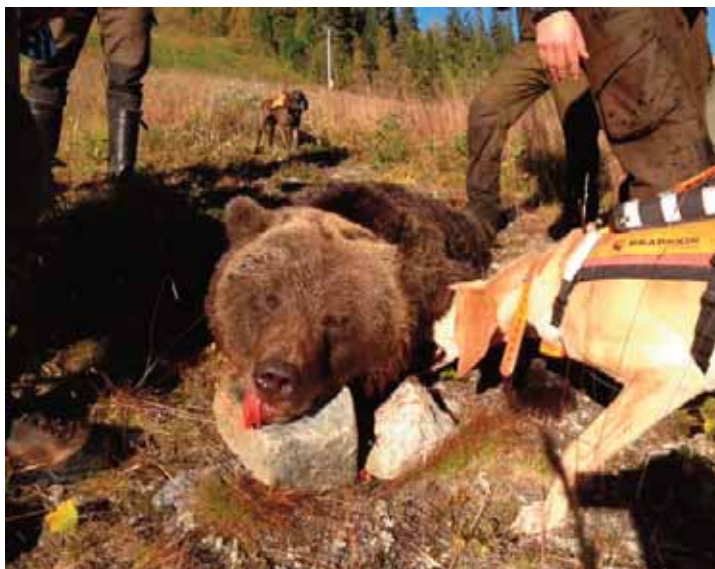
Thorbjörn 070-6010176 • Hans-Ove 076-8384575

Smått & Gott

FRÅN ORT Å STÄLLE

Nyheter och information

SKIDNÖDIG Björn skjuten i backen!

Annika Andersson på Fjätervålen berättar om en Spännande dag på jobbet.

Text & foto: Annika Andersson / Fjätervålen

Jag satt och jobbade som vanligt på kontoret i Fjätervålen en dag nu i höstas då det pangade uppe i backen.

Jag tittade ut i tron att jag skulle få se en älg. Men det var en björn som kom rusande med en hund efter sig, efter ytterligare ett skott segnade den ner och när den var säkert avlivad vågade jag mig upp för att titta.

Det var en 11 år gammal hanne på 180 kg som stöp i närheten av selftimerbanan. Den här björnen var märkt, och den märktes första gången vid Trängslets skjutfält i Älvdalen. Det är välkänt att det finns björn i området, runt Fjätervålen, Nipfjället och Uggarna, ja egentligen hela Naturreservatet men det är ytterst

sällan någon människa får syn på en björn. Så ni Fjätervålenbesökare kan lugnt fortsätta fjällvandra och njuta av naturen i området! (Och åka i selftimerbanan i vinter utan att få på pålsen).

Detta jaktlag har ägnat fyra höstar åt björnjakt.

Det lär ju skall vara gott om björn i området enligt tidigare inventeringar. Men detta var första gången man lyckats skjuta en björn. De som inte jagar tror ofta att det bara är att gå ut och skjuta.

Älgjakten har begränsats för alla jaktlag här i området, trots att det fortfarande finns rätt gott om älg. Detta jaktlag har t.ex. bara licens på en vuxen älg och en kalv, mot tidigare fem vuxna älgar och obegränsat med kalv i fjol.

Jaktlaget har när detta skrivs ännu inte fått någon älg, fast de haft tjur i säten flera gånger. Det är ju älgjakt med sina jämthundar som jaktlaget i första hand vill ägna sig åt, björnjakten är upplevs mera som en "plikt". Björnjakt är något som kräver erfarna jägare och hundar.

Annika Andersson / Fjätervålen

Gamla nyheter

När jag var hos Elon Hedlund i Särna sist och tittade i hans gömmor då hittade jag en bit av en gammal tidningssida som Elon använt att fodrat botten på en låda med gamla fotografier.

MORA TIDNING
FRÅN 18 JANUARI 1935.

SÄRNA

Stora temperaturväxlingar - förekommer allt som oftast. Om det på f. m. är 30 grader kallt eller mera, så hindrar det inte att man samma dags e. m. kan ha töväder. ja, blott på ett fåtal minuter har 15 till 20 graders skillnad i temperaturförhållandena iakttagits.

Röda Kvarn

- ger lördag och söndag äventyrsfilmen Atlantäventyret,

om vilken Idrottsbladet skriver:
» — Fullödlig svensk filmkomedi. Än tigen en svensk filmkomedi av kontinental klass! — En fullträff ».

SÄRNAFFÄRN

Välkommen till det
"LILLA VARUHUSET"
i Särna - mitt i byn
(fd. Sprängs)

HÄR HITTAR DU bl.a:

Järnvaror • Färg • Tapeter • Vitvaror • Fiskeutrustning/kort • Kartor • Leksaker • Sodastream • Återförsäljare för Garmin produkter, tillbehör och mycket mer.

Vi är även ombud för:
SYSTEMBOLAGET

Ditt närmaste
SYSTEMOMBUD
Särnaffärn
Särnavägen - mitt i byn

Minikafé med gott fikabröd, mackor och korv m. bröd i butiken.

Från och med 1:a juni 2012 har vi tyvärr inte längre Swedbanktjänsten. Swedbank har sagt upp alla avtal, med bank i butik.

Särnaffärn • Särnavägen 33 • 0253-104 30

"SÄRNAGALLERIAN" (Obs. fotomontage)
Foto: H. Forsslund

Färdigstrippat i Särna

Skyltarna på strippklubben i Särna är nu nedplockade. Strippklubben blev för många särnabor ett förargelsens hus som förargat många och satt Särna på kartan på ett sätt som många särnabor helst skulle sluppit.

Källa: MT

Nu är det i alla fall slutdansat runt strippstängen och skyltarna om striptease borta. Det sedan Susanne Olsson köpt fastigheten som nu ska bli en liten "affärgalleria" och förhoppningsvis ett klipp, inte bara för hårfriseringen utan för flera andra verksamheter.

Det alltså slutstrippat i Särna, i alla fall på Dragans strippklubb. Nu ska lokalen byggas om.

Systrarna Olsson har sedan länge växt ur sin butik "Systrarna Olssons Allehanda" längst in i hörnet på torget. Tillsammans med några kompisar har de kunnat erbjuda förutom frisørsalong fina presenter, antikviter och inredningsprylar, ansikts- och kroppsvårdsprodukter av hög kvalitet. Vackra smycken från Dag o Natt, kläder från Capri collection och Veto i storlekar från 34-56

De gamla lokalerna delas även med Tinas fotvård och Lisas Nailart så nog har det varit lite trångt alltid.

Nu skall de alltså flytta till gamla "strippen" som ska förvandlas till en modern affärgalleria med Särnas bästa affärläge.

– Vi har varit trångbodda och vårt lite undanskymda läge har gjort det svårt att hitta för dem som inte vet var vi håller till, förklarar Susanne. När de fick höra att strippen var till salu var Susanne snabb med att få lokalerna besiktigade.

– Dragan Bratic som tidigare ägde lokalen och drev strippverksamheten har varit väldigt tillmötesgående och inte mörkat något när det gäller lokalernas standard, säger Susanne.

Jag har även haft bra stöd av min bank som tror på den här satsningen, säger Susanne.

– Nu renoveras lokalerna, både in och utvändigt, sedan kommer vi att flytta över frisersalongen och den övriga verksamhet som vi nu har i våra gamla lokaler vid torget. Även Håkas häst och elbutik flyttar antagligen med oss till de nya lokalerna, säger Susanne.

– Sedan det spred sig att vi skulle ta över lokalen så är det så många som hört av sig och erbjudit sig att hjälpa till med att snygga upp den. Det känns att särnaborna ser det som något positivt att vi tar över, säger Susanne.

Nu är det i alla fall slutstrippat runt stängen i strippklubbens gamla lokaler, dit nu Systrarna Olsson flyttar tillsammans med Tinas fotvård och Håkas häst och el.

– Jag kan väl bjuda revymakarna i byn på ett förslag till kommande nyårsrevy, "från stripp till klipp", skrattar Susanne som där kommer att driva sin hårsalong tillsammans med Maud Tolftin.

Susanne Olsson
En av systrarna på Systrarna Olssons Allehanda.

Foto: Älvdalens Kommun

Telemast på fel "våglängd" eller...?

I september när jag åkte "Ödevägsrundan" och passerat över Storån vid Mellobrua såg jag något besynnerligt vid brofästena vid den gamla bron.

Två långa bitar av vad som såg ut att vara delar till en radiomast snyggt lagt mellan brofästena. Att gå över på masterna var inte möjligt. Så frågan var skulle detta bli en bro? eller skulle masterna vidare för att resas på andra sidan?

Efter lite efterforskning fick jag svaret. SnöskoterOmrådeNorraDalarna (SOND) håller på att bygga en 30 meter lång bro över Storån vid Mellobrua. En bro som kommer att förlänga skotersäsongen med några veckor.

Föreningen har till ändamål att skapa, underhålla och driva skoterleder inom Älvdalens Kommun i ett skoterledsnät, detta i samverkan med angränsande kommuner. Lednätet, inkl. skoterleder, raststugor och service, ska vara öppet för

allmänheten och turister mot erlaggande av avgifter.

Föreningen ska ansvara för drift och underhåll av skoterledsnätet och i samverkan med Länsstyrelsen Dalarna förvalta de statliga leder som ingår i nätet.

Skoterledsnätet ska skapa förutsättningar för en långsiktig uthållig turism som inte stör miljö, rennärning, djurliv, jord- och skogsbruk. Skoterledsnätet ska vara attraktivt för både skoterturism och annat friluftsliv. SOND ansvarar för att hålla 1600 km skoterled öppna i Norra Dalarnas Fjällvärld

Ledavgifter

För att utnyttja SONDS preparerade leder krävs ledkort.

PRISLISTA LEDKORT 2012/13

Säsongskort:

1:a skoter: 700:-

2:a skoter: 600:-

(gäller enbart med samma registrerad ägare på skotrarna)

Dagkort: 150kr

Veckoslutskort Fredag-Söndag 250:-

Veckokort Söndag-Söndag 500:-

NYHET!

Lös dagkort genom att skicka SMS! Gör så här: SMS:a Dagkort mellanlag och ditt Reg.nummer till 72401 afikavgifter.

Läs mer och beställ ledkarta på:

www.sond.se

Emretssons gräv & entreprenad AB

JAG UTFÖR ALLA TYPER AV GRÄVJOBBS:

Schaktning för husgrunder
Dränering • Dikning
Kabel- och rörschakter
Enskilda avloppsanläggningar
och mycket mer...

Jag utför även:
Buskröjning vid vägkanter
Snöröjning

KOSTNADSFRI KONSULTATION
30 års erfarenhet av mark- och anläggningsarbete ger dig trygghet och kunnande.

Välkommen att höra av dig
Mats Emretsson

Emretssons Gräv & Entreprenad i Särna-Idre AB
Hallonstigen 4 • 790 91 Idre Telefon: 0253 - 205 89 • Mobil: 070 - 258 06 08
E-Post: mats@emretssons.se • Hemsida: www.emretssons.se

Särnabro – två nyaser i orange...

Källa: MT

Ett riktigt stort målningsarbete har nu klarats av. Det är trafikverket som målat om bron över Österdalälven vid Östomsjön. Ett kalas som kostnadsberäknat till hela 4,2 miljoner.

Bron vid Östomsjön, efter väg 297 mot Lillhärdal, över Särnasjön och Österdalälven, byggdes 1956. Nu har bron få ny orange färg, som följer kommunens grafiska manual.

– Bron har målats med två orangea färger, berättar Håkan Forslund på trafikverket som företräder beställaren av arbetet.

Det var det finska företaget, FSP, (finnish steel painting), som tog hem upphandlingen

För FSP är detta en jätteaffär då Östomsjöbron är en del av företagets största projekt. De skall under två år ska ytbehandla hela sex broar i Mellansverige.

– Tanken var att arbetet skulle vara klart till slutet av september, men den regniga sommaren har fördröjt det hela något, säger Håkan Forslund.

– Trafiken har kunnat passera utan större problem, även om byggnadsställningarna gjort körbanan lite smalare, säger Håkan Forslund.

Hängbron över Sundet mellan Skrikheden och Nordomsjön. Foto: H. Forslund

Hängbron mellan Särna och Nordomsjön kanske stängs av

Källa DT

Den vackra hängbron som i dag är cykel och gångbro över Österdalälven mellan Sägudden vid Skrikheden på Särnasidan och Nordomsjön, måste repareras och kostnaderna blir stora för den stiftelse som ansvarar för bron.

Det visar besiktningen av de skador som drabbade bron när den användes av trafikverket i samband med att bron vid Östomsjön renoverades 1988. Fram till 1965 fanns det en färja på platsen, färjan gick alldeles vid bron på vänster sida och drogs av en vajer. Rester av fästen och vajer ligger fortfarande kvar.

Men sedan 1986 finns det mellan Skrikheden och Nordomsjön en mycket vacker hängbro som förbinder Nordomsjön med Särna. Bron är främst avsedd för gång- och cykeltrafikanter, men den har också fungerat som vägbro när den ordinarie bron vid Östomsjön måste stängas av. I samband med avstängningen 1998 och biltrafiken leddes över hängbron vid Nordomsjön uppstod en del skador som nu visat sig vara mycket allvarigare än vad som upptäcktes då.

Det är nu klart att brons skador måste åtgärdas.

För att få klarhet i hur stora skadorna är och kunna komma med förslag till lösningarna så har den lilla broföreningen i Nordomsjön fått ett bidrag ur Trängslets regleringsfond på 150 000 kronor.

– Tyvärr räcker de här pengarna inte fullt ut för att täcka kostnaderna för uppdraget att besiktiga skadorna och att ta fram förslag till åtgärder. Vi har kommit fram till att rör sig om miljonbelopp att reparera bron, säger Stig Eriksson i Nordomsjöns broförening.

I den stiftelse som ansvarar för bron ingår också jordägarna och Älvdalens kommun.

– Vi får se hur vi kan gå vidare för får vi inte pengar till att reparera bron så måste vi stänga av den. Några pengar att riva bron har inte föreningen för närvarande, säger Stig.

De skador som finns på bron handlar om sprickor i pylonerna, de torn som bär upp bron.

– Bron är viktig, framför allt för oss som bor i Nordomsjön så nu måste vi försöka få pengar så vi kan renovera bron så den åter kan fungera, fortsätter Stig Eriksson.

Bron är en viktig del av tryggheten för de boende i de bägge byarna Nord- och Östomsjön om något skulle hända med den ordinarie bron.

– När bron var hel var den stark nog att bära räddningstjänstens utryckningsfordon, säger Stig Eriksson därför hoppas han att både trafikverk och länsstyrelse kan vara med och bidra till att det även fortsatt finns två fungerande broar över Särnasjön.

Välkommen till vår
SERVICESTATION

SHELL IDRE

I vår ljusa moderna butik hittar du:

Drivmedel, livsmedel, butiksbageri, smörgåsar, korvmenyer, videdouthyrning, släpvagnsuthyrning

Vi har fullserviceverkstad och däckverkstad.

Biltillbehör, Bildelar ordnar vi på i regel en dags leverans tid.

MILJÖSMART!

Hyr bil hos oss

Tag tåg och buss till upp till Idre.
Bilen står här och väntar på dig.
Tryggt, enkelt och säkert.

ÖPPETTIDER

Vardagar 7 - 21

Lör, sön 8 - 21

IDRE
petroleum

Välkommen till Shell Idre

Macken mitt i byn

Byvägen 24 • 790 91 Idre • Tel. 0253-20112

Störröset L:a Harundsjön
Foto: H. Forslund

En av de äldsta byggnaderna i området håller på att förfalla

Det är det gamla vackra störröset uppe vid Lilla Harundsjön vars pärttak nu är i så dåligt skick att regnet strilar in.

När taket på en så här gammal byggnad börjar bli slut är dess öde beseglat om inget görs. Jag tycker att vi är skyldiga både vår kultur och våra tidiga bosättare att bevara dessa kulturarv till kommande generationer. Jag kontaktade därför länsstyrelsen som berättade att trots att

störröset ligger inom naturreservatet så ägs det av en privatperson bosatt i Gävle.

Länsstyrelsen kunde inte göra något på eget bevåg, men skulle försöka kontakta ägaren och kanske kunna erbjuda en viss ekonomisk hjälp till restaurering av störröset.

Hans

Störröse= kokhus med öppen eldstad mitt i rummet och med rökhål/skorsten av trä. Ofta försedd med bänkar runt väggarna. Störröset vid fåbodar användes vid matlagning, ost- och smörtillverkning etc. Men kunde även användas vid övernattning vid slättermyrar och fiskevatten

Nationalpark jubilerar men Fulufjällets Stugby är i konkurs

Källa: DT

Fulufjällets nationalpark invigdes för tio år sedan, en satsning som skulle skapa tillväxt och nya arbetstillfällen. Nu har det gått tio år och det uppmärksammades med ett naturturismseminarium i Idre den i oktober. Samtidigt har den stora satsningen på Fulufjällets stugby slutat med konkurs.

Tanken var att Fulufjällets nationalpark skulle skapa fler- och nya jobb för de som bor och verkar runt fjället. Fulufjället blev en av de tre första nationalparker i Europa som blev så kallad Pan Park certifierad. Pan Park Foundations har till syfte att jobba med uthållig turism och skydda natur samt gynna lokala intressen.

Fulufjällets stugby, invigdes två år senare. Det var tolv hus med plats för 136 gäster inklusive en receptionsdel. 36 miljoner kronor blev notan. Efter åtta års verksamhet försattes det holländskt ägda bolaget Pan Park accommodation in Sweden AB i konkurs. Då hade man skulder på hela 17 miljoner kronor, främst då i lån.

Verksamheten hade redovisat stora förluster under flera år. För närvarande drivs stugbyn av konkursförvaltaren.

– Stugbyn kommer att lämnas ut till försäljning, uppger konkursförvaltare Åke Söderman.

Pan Park Foundation som stöder en rad nationalparker fanns på plats med dess vd, Zoltan Kun, i Idre på naturturismseminariet i höstas. Ett seminarie som bland annat handlade om hur turismen i skyddad natur ska kunna utvecklas.

– Regeringen vill att Naturvårdsverket ska se över regler i nationalparker så att de inte motarbetar viktig kommersiell turism, säger Stig-Åke Svensson, enhetschef på länsstyrelsen.

– Vi ska gå igenom våra egna regler och se om det finns sådant som utgör hinder för verksamhet. Visar det sig så vara fallat ska dessa ändras och anpassas.

Även idag marknadsförs Pan Park konceptet på Fulufjället, men med gamla adresser till företaget som idag saknar verksamhet. T.ex. rekommenderar Pan Park ett företag som driver omfattande verksamhet med utländska gäster och det utan att vara med i Pan Park.

Genom åren har företaget utnyttjat den svenska allemansrätten och stugor på fjället för vandringsgäster utan att betala för sitt nyttjandet av stugorna.

– Vi har kontaktat företaget som nu har förstått att det ska betala för de stugplatser det utnyttjar, säger Stig-Åke Svensson.

– Det är viktigt att en hållbar turism också gynnar lokalbefolkningen, säger Per Jiborn på Ekoturismföreningen.

– Företag som har en lokal koppling måste förstå att de också har ett rykte att värna om samtidigt som de skapar viktiga arbetstillfällen. Tyvärr upplever jag en hel del brister hos Pan Park Foundation om de vill upplevas som seriösa, menar Per Jiborn.

PAN Parks Foundation

PAN Parks Foundation står för "Protected Areas Network" (nätverk av skyddade områden) och är ett samarbete i stiftelseform mellan internationella Världsnaturfonden WWF och det holländska turistföretaget Moelecaten Groep. Nätverket av nationalparker i Europa ska förerna skydd av naturen med hållbar turism och att ta tillvara det ökade intresset för natur och naturbaserade upplevelser. Turism och naturskydd ska stärka varandra genom att:

• utveckla en strategi för uthållig turism i och kring de skyddade områdena

• gynna lokala intressen och lokal tillväxt

• stärka det långsiktiga skyddet av värdefull natur

• gynna förvaltningen av Europas orörda natur i skyddade områden

• öka kunskapen om Europas orörda natur Kriterierna för PAN Parks innehåller bl.a. krav på områdets naturvärden, zoner av området för skydd och bruk, förvaltning av besök och besökare samt en strategi för utveckling av uthållig turism.

Busstrafiken indragen till Fulufjällets Nationalpark

Källa FK

I våras gick sista bussturen till Gördalen från Särna. Sedan dess finns det ingen bussförbindelse till fjällbyn och inte heller till Mörkret och Fulufjällets nationalpark. Men busshållplatserna fanns kvar under sommaren.

– Jag har sett flera turister sitta och vänta med sina ryggsäckar vid hållplatsskylten, säger Karl-Olof Jenssen som bor i Mörkret.

Ända fram till sommarskollovet har det gått en daglig busstur från Gördalen till Säna på morgonen och sedan en tur åter till Gördalen på eftermiddagen, turerna är anpassade för skolan. Men även många vandrare utan egen bil har utnyttjat den här möjligheten till transport till och från Fulufjällets Nationalpark.

Men när sommarlovet började drogs bussen in och ersattes då av en så kallad kompletteringstrafik med taxi en dag i veckan.

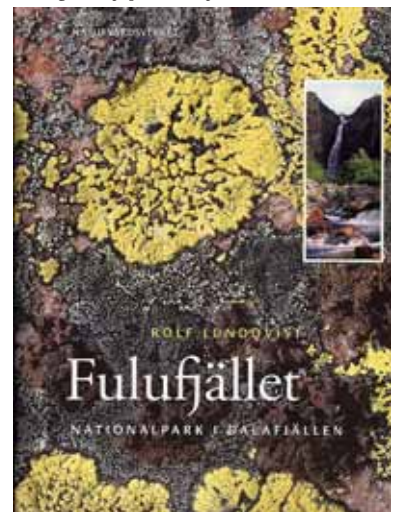

Gammelskog vid Njupån/Fulufjället Foto: H Forsslund

– Tyvärr har bussindragningen drabbat en del vandrare och besökare till Gördalen, liksom byarna runt fjället och Fulufjällets nationalpark, säger Karl-Olof Jenssen.

Tidigare kunde turister ta vandringsleden över fjället och sedan ta bussen till Särna antingen från Gördalen eller Mörkret, men numera är tyvärr alla besökare till nationalparken hänvisade till egna fordon.

Att hållplatsskyltarna blev kvar över sommaren var tråkigt. – Det har blivit en miss i nedplockningen av skyltarna men dessa är borta nu, säger trafikchef Björn Floresjö på Dalatrafik.

Köp gärna boken om Fulufjället på Fulufjällets Naturrum och läs mer om Nationalparken

HÅKAS HÄST&EL

NÄR DET GÄLLER!

- Nyinstallationer
- Reparationer
- Service
- Besiktning

Utnyttja ROT-avdraget!

Kontakta mig gärna för kostnadsförslag

Anders Johnson

Starrbacksv. 14 • 790 90 SÄRNA
Telefon: 0253 - 106 31 • Mobil: 070-622 62 38.

hakas_hast_el@msn.com

Penningmaskin invigd på Konsum i Särna

Källa: DT

I månadsskiftet augusti september försvann den tidigare betalservicen i Konsum i Särna. Men särnabor och besökare blir inte utan pengar. Istället har man nu en penningmaskin och en service som är både bättre och billigare.

– Kunderna får nu möjligheten att på ett enklare sätt betala sina räkningar, ta ut pengar och göra många andra banktjänstliknande ärenden här i Särna, säger Helena Adolfsson på Konsum i Särna.

Betalservicen har nu ersätts av ny teknik, bemannad från Konsum.

– Den som har behov av att betala räkningar knappar bara in sina uppgifter på läsaren. Sen kommer det ut en lapp som man tar med sig till kassan och där slutför själva betalningen, förklarar Petter Skytte, som installerat den nya terminalen.

En ny minibankomat installerades också. En bankomat som inte kräver påfyllnadsservice utifrån, utan som skickar särnabor och turisternas pengar på rundgång.

– I den automaten, som är bemannad av personal från Konsum, går det att få hjälp att ta ut pengar på både svenska och utländska kort, förklarar Peter vidare. Pengar som sätts in och tas ut är pengar som förväntas cirkulera i bygden.

– Tanken är att automaten fylls på med pengar när konsum och andra butiker lämnar in sina dagskassar. De som sedan har behov av kontanter kan ta ut pengarna för att handla. En del av pengarna gör då ett varv i Särna och kommer sedan tillbaka till automaten igen men då i form av en dagskassa.

Använder man betaltjänster och liknande så kommer det att kosta lite att nyttja den nya terminalen i Konsum, men en del av det positiva är att kostnaden blir lägre än vad som varit tidigare när betalningarna sköts genom betalservicen.

– Det som blir skillnaden är att på ett uttag av kontanter tillkommer en uttagsavgift på 15 kronor, förklarar Peter Skytte.

Det finns två orter i Dalarna, Särna och Fredriksberg som länsstyrelsen pekat ut på uppdrag från Post och telestyrelsen som orter där den här servicen behövs.

– Konsum här i Särna är en av de få stora butikerna som får de här automaterna.

Under sommaren som var har vi satt upp flera liknade automater i mindre affärer i Stockholms skärgård, säger Peter Skytte. □

Det blir en skidbro mellan Himmelfjäll och Idre Fjäll

Källa: MT

Himmelfjäll presenterar en ny lösning som skapar förutsättningar för bättre skidåkning i samband med ihopkopplingen med Idre Fjälls liftsysteem.

Idre Fjäll har beslutat dra den nya förbindelseliften längst upp i sitt område och det öppnar för en bättre skidlösning för Himmelfjäll.

De planer på sammankopplingen som presenterades i maj 2012 innebär att en trestolslift skulle lyfta skidgästerna över vägen. Men det innebär samtidigt att skidåkarna på Himmelfjäll skulle bli tvungna att åka utför i en stollift för att komma över på Idre Fjälls område.

Liftexperten Fredrik Biehl och Olof Ryttervara som planerar liftdragning och nedfarter på Himmelfjäll tyckte att bästa lösningen är en skidbro över vägen.

På SLAO mässan i Åre hittade Fredrik den lösning som behövdes.

–Idre Fjäll har nu valt att dra sin lift högre så blev det en öppning för den här lösningen och det innebär att vi nu kan placera vår trestolslift på Himmelfjällssidan om vägen. Så nu tar stolliften skidåkaren hela vägen upp till toppen, förklarar Staffan Darning.

Tanken är att den nya skidbron ska bli tillräckligt bred för att ge plats för pistmaskiner och plats för en knapplift som förbinder de två skidområdena.

Det innebär att från Idre Fjäll blir det två knappliftar, först en på Idre Fjälls område och så en kort knapplift över vägen på den nya skidbron. Sedan väntar en trestolslift som lyfter skidåkarna upp dit Himmelfjälls backar börjar.

– Jag gillar inte att ändra i våra planer, speciellt om det innebär en försening som i det här fallet.

Förseringen innebär att vi inte hinner öppna skidåkning som planerat till den här vintern. Men den här förändringen är så bra så det är viktigare att vi gör rätt och får en riktigt bra långsiktig skidåkningslösning, säger Staffan Darning.

– För vår del väntar vi nu med att bygga den planerade sammankopplingsliften till nästa vinter, säger Idre Fjälls VD Jocke Johansson.

– Det synd att vi förlorar ett år, men det viktigaste av allt är att slutresultatet blir bättre skidåkning för alla skidåkande gäster, säger Jocke Johansson. □

STEFAN WALL ÅKERI AB

GRUS, GÅRDSGRUS, SAND
- direkt till din tomt eller bygge.
CHAKTNING • GRÄVNING
PLANERING • SNÖRÖJNING
SKOTERUTHYRNING, FÖRSÄLJNING

GUIDADE SKOTERTURER

Hyr en vedeldad pool • Häng med på skotersafari

UTHYRNING: skotrar, pulkor, källkar, kläder och vedeldad pool.
SERVICE OCH FÖRSÄLJNING: skotrar - Yamaha, nytt & begagnat.

Tel. 0253-310 77 • Mobil. 073-08 55 602
hem.passagen.se/skoterturer

Ekopark nummer 31 vid Traunberget i norra Idre är nu invigd. Traunberget är en av Sveaskogs allra största ekoparker.

Källa/karta: Svea Skog

Det här är ett till stora delar väglöst område med karg vildmark. Men här finns också myrar, gammal skog och stora stensamlingar och genom allt det rinner Guttuån, säger Stefan Bleckert som är naturvårdschef på Sveaskog.

Av parkens totala areal på 9000 hektar är 6200 hektar produktiv skogsmark. Vi kommer nu att avsätta mellan 60 och 70 procent av den totala ytan för naturvård. Sedan kommer vi att med marginal spara över tio procent av skogen på de återstående ytorna där skogsbruk kommer att ske, förklarar Stefan.

Det innebär att drygt två tredjedelar av den stora ekoparken kommer att skyddas från avverkningar.

För den som är intresserad av vildmarksliv, fiske, geologi, sällsynta arter eller hur en gammelskog fungerar finns mycket att utforska i Ekopark Tranuberget.

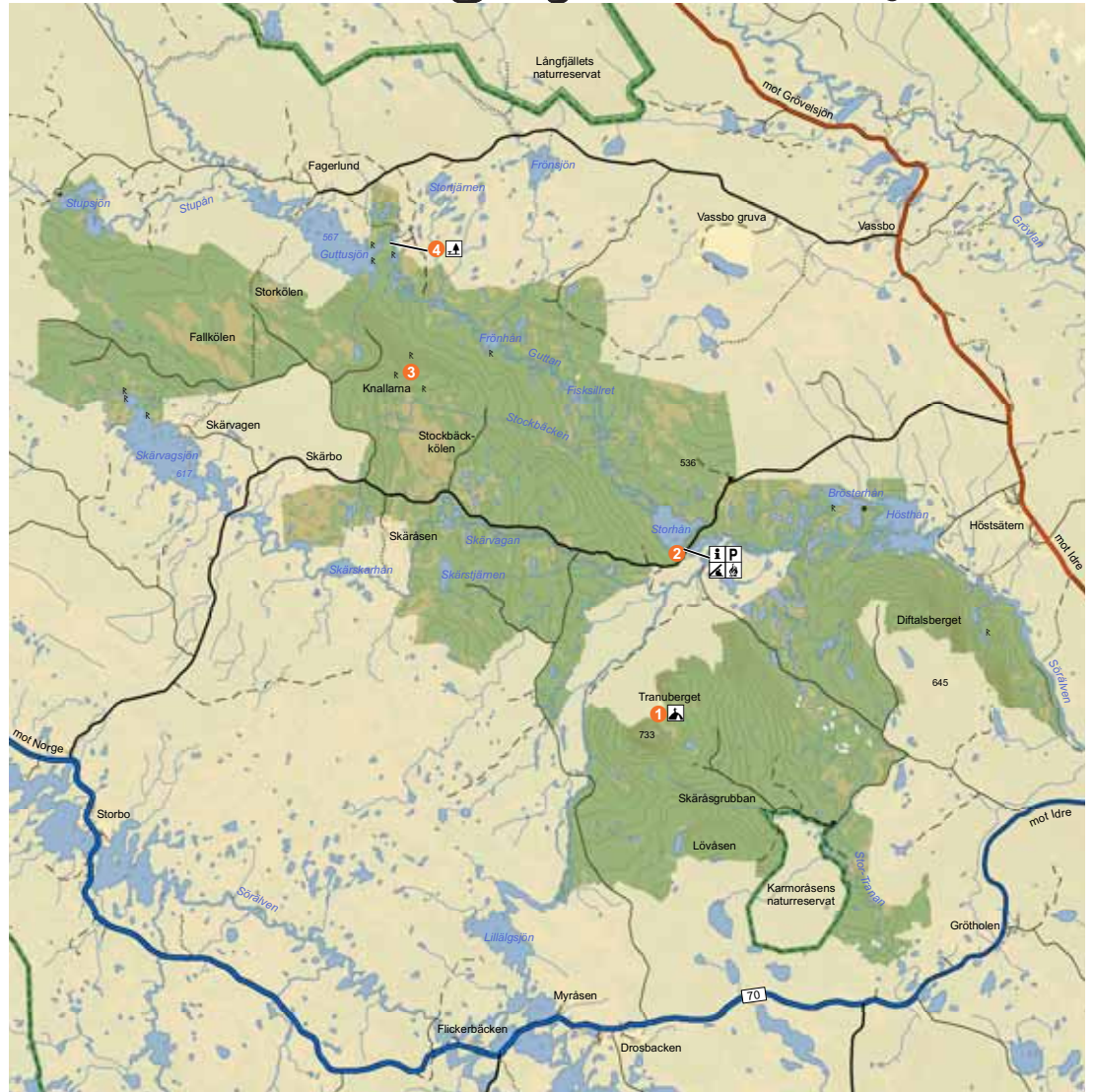
Välkommen att vandra långt över böljande skogsklädda berg, i tallarnas steniga rike. Mellan bergen blänker mängder av små tjärnar, och vattendrag med hoppande öring. Plötsligt kommer du in i en frodig granskog, där den hemlighetsfulla orkidén skogsfru dyker upp i mossan.

Ekoparkens blåa glittrande nät av tjärnar och vattendrag ger många fina fiskechanser. I de strömmande vattendragen finns sik, harr och öring. I sjöarna finns abborre och gädda. Området ingår i Särna-Idre Fiskevårdsområde.

Rovdjuren är skygga och håller sig undan, men om du ser dig omkring kan du nog hitta spår av björn. Klösmärken i en torrfura, en uttriven myrstack eller kanske ett övergivet ide. Om vintern syns lodjurets runda tassavtryck och järvens sneda galoppsprång i snön.

Från Traunbergets två toppar ser du Idre, Städjan, Grövelsjöfjällen och de norska fjällens snöklädda toppar. Även längs vägen upp är utsikten makalös.

I varje ekopark finns en stenbänk på invigningsplatsen. I Ekopark Tranuberget står bänken på en tallbevuxen ås med storlagen utsikt över Långfjällets naturreservat och Storvätteshågna, Dalarnas högsta punkt. Här finns också ett vindskydd och en eldstad där du kan blicka ut över Storhåns vatten. En informationstavla berättar om Ekopark Tranuberget och dess speciella miljö.

Spår av stenåldersmänniskor finns det gott om.

Kring Skärvagensjöns och Guttusjöns stränder finns flera gamla boplatser, och söder om Guttusjön, i området kring Knallarna finns fångstgropar kvar.

Ett brandfält från 2005 ligger bortom Guttusjöns dammvall. Här kan du se hur naturen återhämtar sig efter en skogsbrand. Vid stranden finns också bänkar och en grillplats

Ekoparken bevarar och förändrar.

Gamla skogar har blivit sällsynta. Ekopark Tranuberget är en fristad för många av de djur, svampar och växter som behöver gamla och döda träd för att överleva. Därför är en av de viktigaste naturvårdssatsningarna i ekoparken att låta gammelskogen fortsätta att åldras i sin egen takt.

Kontrollerade skogsbränder För att återskapa tallurskogarna som en gång täckte stora delar av norra Dalarna krävs också något mer än bara orördhet: skogsbrand. Tallen och många av dess följevarter

är anpassad till regelbundna bränder, och därför kommer Sveaskog att genomföra kontrollerade naturvårdsbränder i delar av ekoparken.

FALCK

RÄDDNINGSKÅR

IDRE - SÄRNA

BÄRGNING • STARTHJÄLP • LÅSÖPPNING • JOURREPARATIONER

••• 0253 •••

240 56

BÄRGNINGSLARM DYGNET RUNT

Din räddningsförsäkring gäller hos oss!

Fjätervålen

- toppen i Idrefjällen!

Säsongens nyhet!

Tävlingsbacken Falken delas, ena halvan för banträning och andra halvan för fri åkning.

Boka banträning med instruktör i skidskolan!

Kul att prova för proffs som amatör!

Dagens lunch och à la carte

After Ski framför brasan

À la cartekvällar och Jacobbuffé

Boka bord till kvällarna 0253-212 74

VÄLKOMMEN TILL BÄSTA SKIDÅKNINGEN I DIN NÄRHET!

317 meters fallhöjd, toppen 1002 m.ö.h,
18 nedfarter, längsta nedfart 3000 meter,
barnområde med snäll lutning

LÄNGDSPÅR 20 km prepareras, längdåkning
ingår i skidpasset alt. köps spårkort.

Öppet dagligen från 15 december t.o.m. 14 april.
Onsdagkvällar öppet till 19.00

IDREPASSET

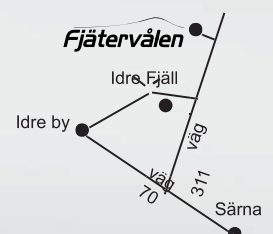
Områdeskortet som gäller både på Idre Fjäll
och Fjätervålen ger dig tillgång till 58 pister!

LADDA SKIDPASSET

på webben och ge dig direkt ut i backen!

www.fjatervalen.se

Fjätervålen	0253-211 40
Stugbokning	211 43
Skidshop	211 41
Skidskola	212 06
Vårdshus	212 74

Förenings- nyheterna

Ordföranden har ordet

Hej, jag heter Kurt Pettersson och valdes till ny ordföranden på årsmötet nu i september.

Jag har varit med i föreningen sedan 2001 och skall göra mitt bästa för att föreningen även fortsättningsvis skall fungera till allas belåtenhet. Rolf Lindberg som varit ordförande i samfällighetsföreningen i 22 år kommer att sitta kvar i styrelsen och med sitt breda kunskaps och sin stora erfarenhet stötta mig och styrelsen i vårt fortsatta arbete för föreningens bästa.

Årsmötet

Årets årsmöte i Särnahedens bystuga hölls i en positiv anda och punkterna på dagordningen klarades av rätt snabbt och medlemmarna kunde återvända till Kringelfjorden och njuta av det fina vädret.

VA-nätet

Inga större störningar inom driftsenheterna har förekommit sedan förra årets förfrysningskador på VA-nätet. Däremot kommer vi att lite efter som behöva byta utslitna pumpar och se över reningsverket för att slippa onödiga driftstopp.

– Nya vattenprover på vårt dricksvatten kommer att tas och skickas för analys. Vårt vatten har alltid varit gott och hållit högsta kvalitet. Vi vill naturligtvis hålla koll så det fortsätter att vara så.

– Haverier/frys-skador på VA-nätet skall läggas ut på hemsidan så snabbt som möjligt för att möjliggöra att man kan kolla statusen innan man åker upp eller väntar upp hyresgäster till stugan.

Problem med yttre avstängningsventiler för vatten – stugbyn.

Vi har tagit upp detta problem ett antal gånger men det tål att upprepas då följderna kan bli väldigt besvärliga och kostsamma. Rör aldrig den yttre vattenavstängningen då riskerar ni att en ventil brister med översvä-

ning och dyrbara markarbeten som följd. Kontakta alltid vår tillsyningsman om yttre avstängning på ingående vatten måste göras.

Så här kontrollerar du om du har vattenläckage

Kontrollera eventuellt vattenläckage genom att först kontrollera att alla vattenkranar i huset är stängda, sätt sedan en stor skruvmejsel mot vattenventilen och sätt örat intill och lyssna. Brusar det då, kontakta vår tillsyningsman då du troligen har en läcka.

Vägar/snöröjning

Slitlagergruset på en del vägar inom tomtområdet kommer att förstärkas. Snöröjningen som verkade fungera till belåtenhet förra vintern kommer att förhoppningsvis skötas på samma tillfredställande sätt denna vinter.

Sophanteringen

Klagomål har inkommit på att sopcontainerna var överfulla vid större helger. Vi kommer att öka bevakningen av soptömningen för att försöka minska risken för överfulla sopkärl. I övrigt så har slarvet med att ställa "grovsopor" vid vår återvinningsanläggning minskat avsevärt. Tyvärr är det några som fortfarande envisas med att ställa dit en del byggmaterial, trasiga maskiner och möbler etc.

Ansvarig tillsyningsman

Mötet beslöt att namn och telefonnummer till ansvarig tillsyningsman skall finnas tillgängligt på hemsidan. Vår tillsyningsman sedan ett antal år tillbaka är Hans Ove Fjätvall och som skött våra drifanläggningar på ett utomordentligt sätt och med hög servicegrad. Hans Ove (även kallad "Hattis") har åtagit sig skötseln av våra drifanläggningar även under kommande period.

Skidspåren

"På spåret-gänget" har tillsammans med ett tiotal medlemmar röjt skog och sten efter 3 km och 5 km spåret för att försöka hålla akbara spår så länge som möjligt. Om det är snöbrist till jul- och nyårshelgerna kommer vi att lägga ett tillfälligt spår efter Kringelfjordsvägens plogade dels slut och i en sväng upp mot "Särnahedsvägen" och tillbaka.

Vi vill passa på att tacka det glada gänget som ryckte ut med energi, spadar, spett och hackor (och matsäck) ut i spåren. Till de som funderar på att vara med och jobba på våra arbetsdagar kan jag bara säga.

Bild ovan: På spåret gänget tar en välförtjänt paus efter skidspåret.

Bild mitten: Brusuddsparken nästan färdig. Nu med boulebana, luffarchack, sandlåda och bänkar. En godkänd gungställning kommer på plats till sommaren.

Bild längst ner: "Bröderna Båver" testar boulebanan.

Bröderna Kurt och Stig Pettersson har varit drivande när det gäller att rensa sly och gallra skog och iordningställa parkområdet, badet och mycket annat inom föreningen. Deras outtröttliga och flitiga i arbete med skog och mark för tanken till "Bröderna Båver" de sympatiska och duktiga figurerna i Fabernas Värld. Foto: H Forsslund

Det är inte bara arbete, - vi har verkligen trevligt tillsammans vilket natur-

ligtvis även stärker sammanhållningen här i Kringelfjorden.

Mer på nästa sida

Parkområdena

Arbeten med slyröjning och utglesning av skog på de samfällida markerna har fortsatt under året och gett ett ännu öppnare och vackrare Kringelfjorden plus ett bra ekonomiskt tillskott till föreningskassan.

BRASUDDEN**Arbeten med att iordningställa en vacker lek- och rastplats på "brasudden" har fortsatt i sommar.**

Vi har tagit bort mer sly, planat och fyllt ut marken ner mot älvstranden, byggt boulebana, sandlåda, luffschack (där vi fått hjälp av familjen Haberman att göra trevliga spelpjäser i form av gubbar och gummor i Särnadräkt).

Nya bänkar och bord har vi tillverkat och till nästa år kommer en gungställning att sättas upp. Rishögarna som ligger upplagda skall bli flis så fort entreprenören får tid.

Badplatsen i Kringelfjordsviken har restaurerats och blivit större. Tyvärr ger inte bilden stranden full rättvisa då det var extremt högt vatten när bilden togs.

BADPLATSSEN

Badplatsen som Hans och Seved en gång gjorde iordning har i höst blivit dubbelt så stor. Vi har skalat av ytterligare strand, fällt sly och fört bort de gamla schaktmassorna från skogskanten.

PULKABACKEN

Uppifrån Näverbäcksvägen ner mot Stortjärnsringen rensades redan förra året så "de é bare å åk".

Hemsidan

Hemsidan har inte fungerat som önskat det sista året som ni kanske märkt. Nu har Carina Björklund Ström tagit sig an hemsidan och håller på att bygga en ny fungerande plattform för sidan. Det är ett ganska drygt arbete så det kan ta lite tid. Men vi ser fram emot resultatet av Carinas arbete med hemsidan.

Ljus framtid i Kringelfjorden

- önskar vi oss naturligtvis alla. Men speciellt den mörka årstiden. På årsmötet värdjades det om att vi skulle ha en lågenergilampa med ljusventil eller timer tänd. Det gör att området ser mera gästvänligt ut (och mera ögästvänligt för ev. inbrottsstjuvar). Energin till en 7 w lågenergilampa kostar under en hundralapp per år att hålla tänd under den mörka tiden. Ett billigt sätt att göra området lite trevligare och dessutom hålla tjuvarna borta.

Gamla båtvrak forslas bort

På årsmötet bestämdes det att några gamla båtvrak som ligger och skräpar efter stränderna skall städas bort. (Du ser båtarna på bild här intill). Är du ägare till någon av dessa båtar så var snäll och hör av dig till föreningen.

Om ingen hört av sig som ägare till någon av båtarna före första juli 2013 kommer båtarna att fraktas bort och läggas upp vid reningsverket. Där blir de liggande ett år innan de slängs eller bortsänkts till någon härdig renoverare.

Det finns även flera andra båtar som börjar förfalla och naturen börjat ta över. Se gärna till (och över) din båt till sommaren.

TIPS. När båtarna kommit i sjön till sommaren lägg gärna allt pallningsvirke så samlat som möjligt så får vi en trevlig strandlinje.

Är du ägare till någon av dessa båtar nedan så hör av dig till föreningen. Om ingen hört av sig som ägare till någon av båtarna före första juli 2013 kommer båtarna att fraktas bort och läggas upp vid reningsverket för senare borttransport.

Nyårsbrasa med glögg och korvgrillning blir av traditionsenligt kl 17 på nyårsafton.

ÅRSTÄMMAN 2012

- Mötesprotokoll
- Inkom- och ugiftsstat
- Resultat- och balansräkning
- Debiteringslängd

från årets stämma finns att hämta som pdf på föreningens hemsida kringelfjordens-stugby.se under "Medlemssidor".

**EN RIKTIG
HÄRLIG
VINTERSÄSONG**

- önskar Kurt, Hans och styrelsen dej och de dina.

Besök gärna vår hemsida för fortlöpande information
www.kringelfjordens-stugby.se

Mitt i Byn
IDRE
Fjällens Sport
www.idrefjallenssport.se
0253-203 08

OSLAGBARA
Barnfamiljserbjudanden!!

SKIDUTHYRNING
SPORTBUTIK
SKIDSERVICE
LOGI

SKOTERUTHYRNING
Även guidade turer

FÖRSÄLJNING • SERVICE • KLÄDER • SKOR • HJÄLMAR m.m.
RESERVDLAR & KRINGUTRUSTNING

Här säljer vi kvalite, komfort, säkerhet, gediget kunnande
och naturligtvis marknadsens bästa skotrar!

Vår goda service får du på köpet!

*Kom och se
säsongens
nyheter!*

ski-doo

LYNX

can-am

SKI-DOO LYNXHALLEN IDRE

Industriområdet • Tfn 0253-205 01 • www.idreskoter.com

ABRIS SJÖ & SNÖ — butik och service — torget SÄRNA

Husqvarna
YAMAHA

***Snöskoter, fyrhjulingar,
släpvagnar, båtar, båtmotorer,
motorcykel, motocross, moped,
trädgårdsmaskiner, tillbehör
samt service och reparationer.***

FX Nytro T-TX

Unik crossover maskin med
"världens bästa fjädring"
Ohlins TTX fram och
komplett Ohlins i boggien.
1049 cc, 4-takt med
bransleinsprutning.
Camoplast BackCountry
matta 44 mm kamhojd.

Smartcheckpris: 139.900:-
Ord: 144.900:-

**SNÖSLUNGOR
från Husqvarna**

Spara ryggen till skid- och
skoteråkningen.
Vi har maskinen du behöver.

**"Världens bästa
fjädring"**

139.900:-
Gäller till den 15 nov 2012

FX Nytro T-TX**ABRIS SJÖ & SNÖ**

Since 1981

■ MORA 0250-59 35 00 LEKSAND 0247-346 32 SÄRNA 0253-100 10 ■